LAISVE
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y. 11417
Tel. MIchigan 1-6887

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879

LAISVĖ
THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Dukartsavaitinis
Dalyje Queens apskrities (N. Y.) $10.00
Kanadoje $10.00
Kitur užsienyje $12.00
Jungtinėse Valstijose $9.00
Pavienio egzemplioriaus kaina 10 centų

PRICE 10c

No. 67 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Antradienis, rugpiūčio (August) 30, 1966 Ozone Park, N. Y. 11417 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Metai 55-ieji

KRISLAI

Susivienijimų jubiliejai.
Kaip jie sustovi?
Kodėl nori vienytis?
Ar jie tikėjosi?

Rašo **R. Mizara**

Šiemet Susivienijimui Lietuvių Amerikoje ir Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimui Amerikoje sukako 80 metų. Pirmasis atlaikė savo jubiliejinį seimą Clevelande, antrasis—Pittsburghe.

Abudu Susivienijimai kilę iš to paties kelmo — Susivienymo Lietuvninkų Amerikoje, įsikūrusio 1886 metais. O kai 1901 m. kunigai jį suskaldė, tai ir pasiliko du Susivienijimai—"tautiškas" ir "katalikiškas."

—:—

Kadaise tarp šitų Susivienijimų vyko aštri kova.

Vyriausi tarp jų skirtumai buvo: į SLA galėjo stoti kiekvienas lietuvis, nežiūrint jo pasaulėžiūros.

O į LRKSA tegalėjo įstoti tik tas, kuris sutiko atsiskirti su žmogišku orumu, kuris pasiryžo nešti pasižeminimą, atliekant ausinę.

—:—

Kaip gi ten dalykai atrodo nūnai?

Prastai, tiesiog tragiškai!

Ir kadangi reikalai prasti, tai kai kurie LRKSA veikėjai perša mintį, kad abiem Susivienijimam reikią vienytis, **pamirštant, kas buvo prieš 65 metus!**

Abiejų Susivienijimų jubiliejiniai seimai praėjo pesimizmo šešėlyje. Abiejų Susivienijimų narių skaičius apverktinai **mažėja.**

Atsiminkime: kadaise SLA turėjo apie 22,000, o LRKSA —apie 14,000 narių.

—:—

Na, o dabar SLA jubiliejinio seimo delegatai išgirdo: 1963 metais Susivienijimas turėjo **10,567** narius, o 1965 m. **10,048.** Vadinasi, per dvejus metus **sumažėjo 519 narių.**

LRKSA jubiliejinio seimo delegatai patyrė: 1963 m. jų Susivienijimas turėjo **7,596 narius,** o 1965 m.—**7,087.** Per dvejus metus **neteko 508 narių.**

Beje, LRKSA jubiliejinis seimas pakeitė ir organizacijos vardą. Dabar bus tik Lietuvių Katalikų Susivienijimas.

SLA prezidentas — Povilas Dargis, LRKSA prezidentas Leonardas Šimutis. Ką jiedu mislija?

—:—

Abudu jiedu—dideli ritieriai "vadavimo" biznyje. Jiem tai arčiausia prie širdies.

Abiejų Susivienijimų organai — "Tėvynė" ir "Garsas" šmeižtų mūsų gimtąjai šaliai Lietuvai lapai. Abu laikraščiai paversti "vaduotojų" organais.

Kadangi abiejų Susivienijimų vadovai, politinėmis akimis, kaip du lašai vandens, tai susivienyti jiems nebūtų sunku — juo labiau ir dėl to, kad abi organizacijos yra Pennsylvanijos valstijoje čarteriuotos.

—:—

SLA gretose yra apie pora tūkstančių ar daugiau lietuvių pažangiečių. Jie ten susirauke kenčia pažeminimą. Aną dieną Naujoje Anglijoje susitikau SLA narį veikėją, kuris klausė:

— Ar ilgai leisime mūsų ponams sauvaliauti?

— Viskas priklauso nuo jūsų pačių, — atsakiau.— Kodėl tylite, kaip oisteriai?..

—:—

Užuot veikę, užuot įtraukę naujus narius į Susivienijimus, klerikalai siūlo vienybę. Jie žino, kad, jei vienybė įvyktų, tai netrukus jie paklupdytų visus t. v. šliuptarnius, o paskui — už ausų ir laukan!..

Matome, ką jie padarė su ištikimai jiems tarnavusiu Čicagos menševikų tūzu!..

—:—

Ar Šliupas, Pr. Ramanauskas, Paseckas, Andriukaitis, Kapočius, ir kiti, 1886 metų rugpiūčio 15 dieną suvykę į Šenadorį kurti Susivienijimą, pagalvojo, kad, praėjus 80 metų, "vaduotojiški" politikieriukai jų pradėtą darbą taip nušargos?!

—:—

Na, o mūsų žmonės, pasimokę iš kitų nelaimių, privalo telkti savas jėgas Lietuvių Darbininkų Susivienijimui tvirtinti.

Prezidentas ragino biznį ir unijas susivaržyti

Washington. — Prezidentas Johnsonas pareiškė, kad vyriausybė gal turės imtis "kitų priemonių" infliacijai sukontroliuoti, jeigu biznis ir darbininkai nesusivaldys nuo kainų ir algų kėlimo.

Kokios tos kitos priemonės, tuo tarpu jis nepasakė.

Prezidentas sako, kad jam ypatingai rūpi pabrangęs medikališkas aptarnavimas ir transportacijos. To transportacijos pabrangimo procento didelę dalį sudaro New Yorko miesto transportacijos fėrų pakėlimas.

Dėl medikališkos problemos prez. sakė įgalinęs Health, Education and Welfare sekretorių John W. Gardnerį ištirti padėtį.

Pragyvenimo kainų apskaičiavimą vedantis Consumer Price Index rodo, kad liepos mėnesį kainos kilo keturis dešimtadalius vieno procento aukščiau buvusių birželio mėnesi. Gi nuo 1957-1959 metų 100 dolerių vertės prekė pakilo iki $113.30 centų šiandien.

Tuo greičiau keliant kainas mūsų doleris smarkiai traukiasi. Bet pramonės ir prekybos valdovai veržiasi dar aukščiau kainas kelti ir už darbą darbininkams mažiau mokėti. Jie mūsų dolerį dilina iš abiejų šonų.

Ar prezidentas Johnsonas kandidatuos 1968 metais?

Tą klausimą jam statė spaudos atstovų susirinkime Baltojo Namo raštinėje praėjusį trečiadienį. Taip pat klausė, ką jis mano apie viceprezidentą Humphrey, ar norėtų jį turėti ant baloto 1968 metais, jeigu pats kandidatutų į prezidentą.

Prezidentas pagyrė Humphrey, bet nepasakė, ką jis pats su savimi darys, nei pranašavo apie Humphrey.

Lynda Johnson, prezidento duktė, vis tebeieškojo New Yorke darbo. Iš karto spauda skelbė, kad ji nori būti redaktorė, bet vėliau sakoma, kad jai geriau patinka leidėjos—spausdintojos biznis.

Šiaurės Vietnamas tebepuolamas

Visą praėjusią savaitę Jungtinių Valstijų lėktuvai masiškai ir beveik nepertraukiamai bombardavo Šiaurės Vietnamą. Rugpiūčio 24 įvykdyta 146 puolimai. Daugiausia puolė sandėlius ir transporacijos centrus, apdaužė 195 vietas, tarp tų 47 geležinkelių stotis ir tiltus.

Pietų Vietname sėdami bombas lakstė kiti lėktuvai. Ten amerikiečiai įvykdė 353 skridimus, daužyta visur, kur įtarta esant liaudiečių.

Ant žemės, sako amerikiečių pranešimai, marinai užmušę 255 liaudiečius netoli Danang, kur kova prasidėjo rugp. 20 ir dar nesibaigusi.

Detroit.—Apie 200 United Automobile Workers pikietavo Chrysler Corp. Highland Parke. Firma nesiteikia pradėti derybas už naują kontraktą.

Reutheris ne viską pareiškime priimąs

Chicago. — Tame pačiame posėdyje, kuriame AFL-CIO viršininkai svarstė algoms ir kainoms "šaldyti" pasiūlymus, buvo kilęs ir Vietnamo klausimas.

Kaip ir galima buvo iš Meany tikėtis, pareiškime pagyrė Johnsoną, kad jis "parodė pasauliui, jog mūsų šalis nėra neapsisprendusi politiniai nei silpna militariškai," nors, girdi, ji esanti pasiruošusi derėtis baigimui karo.

Posėdyje nedalyvavo Walter Reuther, Automobilistų unijos prezidentas. Nežinoma, ar jį sulaikė savo unijos reikalai, ar gal kas kitas. Sako, kai kuriais klausimais jis nesutinkąs su pareiškimu.

Bent pora kitų tarybos narių esą nepatenkinti teisės nesutikti klausimu. Pareiškime sakoma: "Nors mažuma turi teisę nesutikti su dauguma, bet ir nedidelės mažumos nenuolaidumas gali užteršti ir užnuodyti visą mūsų demokratinės buities tėkmę."

Pagaliau taryba sutiko užsieninės politikos dalykus svarstyti lapkričio 14-os mitinge — po rinkimų, kada bus praėjęs balsų gaudymo ar praradimo pavojus.

Mexico City. — Jungtinių Tautų sekretorius U Thant tarėsi su Meksikos Užsienio ministru Flores. Ši buvo Thanto pirmoji stotis Lotynų Amerikos vizite.

Prezident. de Gaulle ilgoje kelionėje

Paryžius.— Rugpiūčio 25 d. Prancūzijos prezidentas generolas Charles de Gaulle išvyko ilgai kelionei.

"New York Times" korespondentas Prancūzijoje David Halberstam nušviečia kai kuriuos de Gaulio kelionės būsimus etapus. Jis rašo, kad kelionėj de Gaulle atliks 27,000 mylių. Jis būsiąs trijuose žemynuose: Afrikoje, Azijoje ir Pacifiko salynuose — pav. Naujojoje Kaledonijoje, Tahiti.

Su juo kartu išvyko ponia de Gaulle, kai kurie ministrai ir kitokie valdžios pareigūnai. De Gaulle aplankys, be kitų valstybių:— Cambodią (Indo-Kinijoje), Vietnamo kaimyninę valstybę, Naująją Kaledoniją, Tahiti, ir iš čia jis stebės francūzų mokslininkų atominės jėgos bandymus.

Ką jis sakys?

Cambodijoj (ištark: Kambodžoje) gen. de Gaulle žada pasakyti didelę kalbą rugsėjo 1 d. Jaučiama, kad jis kritikuos JAV dėl agresijos Vietname. Kaip toli jis eis su savo kritika, korespondentas sako, nieks kol kas nežino. Tačiau žmonės taip kalba: smerkti JAV agresiją iš Maskvos, ar iš Pekino, yra vienas dalykas. Bet smerkti agresorius iš Cambodžios, Vietnamo kaimynės, visiškai kitas. De Gaullio kritika taikoma Jungt. Valstijoms, Washingtone labai labai prastai atsirūgsta.

Pirmas sustojimas—nesėkmingas!

Gen. de Gaulle nusitarė pradžioje kelionės sustoti Prancūzijos valdomojoje kolonijoje Somalilande, Afrikoje. Jis sustojo Somalilando sostinėje Dzibutyje, ir čia generolą jau patiko "nesmagumai".

Prancūzų Somalilandas yra šiaurės rytų Afrikoje. Gyventojų čia yra apie pusantro milijono, kurių pusė tebegyvena Džibutyje, o kita pusė — provincijoje, — dauguma jų nomadai, piemenys, gyvulių augintojai.

Associated Press praneša iš Džibuti, kad, kai tik rugpiūčio 25 d. vakare de Gaullio partija nusileido aerodrome, kai tik "susitvarkė", mieste žmonės pradėjo kilti, rėkauti, reikalaujant visiškos Somalilandui nepriklausomybės (ligi šiol somalilandiečiai turi šiokią tokią autonomiją).

Prancūzų Legionas ir policija pradėjo blaškyti gyventojų demonstrantus. Apie 13 žmonių buvo sužeista.

Ant rytojaus, kai de Gaullio partija pasiryžo keliauti toliau, sako Associated Press, džibutiečiai ir vėl masiškai reikalavo laisvės, nepriklausomybės. Ir vėl įvyko susirėmimų.

Bet generolas de Gaulle nudavė, kad nekreipia į demonstrantus didelio dėmesio, nors gal jo širdyje ir galvoje kitaip buvo.

De Gaulle lankėsi ir Ethiopijoje.

Ruskas norėtų siųsti vaikinus bile kur

Washingtonas. — Kalbėdamas Jungtinių Valstijų Kongresui, Valstybės sekretorius Dean Rusk prisistatė tikru taikos angėlu. Jis sakė kad Jungtinėms Valstijoms gali prisieiti vartoti savo ginkluotąsias jėgas "bendrame apsigynime prieš ginkluotą agresorių."

Vietnamo karas nesumažinęs JAV galimybės kariauti ir kitur, net jeigu ir nebūtų aiškios amerikinės apsigynimo sutarties su puolamąja šalimi.

Išeina, kad mūsų kai kurie vyriausybininkai ir militaristai šalį skaito pasauliniu bizūnu. Ir visa tai, sakė jis, būtų vardan taikos.

Jackson, Miss.—Civilinių teisių advokatai užvedė bylą prieš Mississippio įstatymų vykdymo pareigūnus už mirtį 24 metų negro, kuris tapo nužudytas esant valdžios pareigūnų rankose. Pareigūnai sako, būk jis bandęs bėgti.

Nauja kumštis prieš taikos gynėjus

Praėjusią savaitę grupė asmenų gavo pašaukimus pas kongresinį Neamerikinių veiksmų komitetą. Pasirodė, kad visi pašauktieji buvo veiklūs rugpiūčio 6-os prieškarinių demonstracijų veikloje.

Federalinis teisėjas Howard Corcoran uždraudė komitetui tuos žmones persekioti. Bet komitetas tuojau kreipėsi į apeliacinį teismą prieš draudmę.

Šiuo momentu nežinia kuo tai baigsis.

ERHARDAS PALAIKĖ SAVO MINISTRĄ

Bona. — Pastaruoju metu išsivystė Vakarų Vokietijos generolų nesantaika su apsigynimo ministru. Kai kas spekuliavo, jog kancleris Erhard palaikys generolus, bet jis priėmė jų rezignaciją. Jis paskyrė kitus du generolus aukštosios komandos nariais. Hassel tebepasilieka ministru.

Vilnius. — Gerokas būrys Anglijos komunistų šiemet svečiavosi Tarybų Lietuvoje.

Minomis paskandino JAV laivą, pažeidė kanalą

Saigonas. — Už apie 22 mylių nuo Saigono Pietų Vietnamo liaudiečiai minomis paskandino Jungtinių Valstijų prekybinį laivą Baton Rouge Victory, 8,500 tonų. Žuvo 7 amerikiečiai, vienas sužeistas. Įgulos buvo 45.

Laivas paskendo iki vėlutinio denio, susiaurino galimybę didesniems laivams praplaukti. Amerikos militaristai norėjo plukdyti laivus ir susiaurintu kanalu, bet Vietnamo valdžia neleido, uždarė kašaliams nesaugu.

nalą iki paskendusį laivą pašalins.

Laivas gabeno armijai reikmenis, daugiausia sunkvežimius.

Militaristai negali atsistebėti, kaip liaudiečiai priėjo laivą pulti. Visos pakrantės esančios išmedžiotos, dieną ir naktį saugomos. O visgi karu ir persekiojimais prikankintų žmonių kerštinga ranka pasiekė. Svetimame krašte nedraugiškiems svetimšaliams nesaugu.

Negrė nominuota į teisėjus

New Yorkas.—Mrs. Constance Baker Motley paskirta New Yorko valstijos pietinio distrikto teisėju. Ji dar turi gauti viso Senato užgyrimą, bet numatoma, akd jį gaus.

Mrs. Motley yra pirmoji JAV negrė statoma federaliniu teisėju.

Gimusi New Havene, ji advokato laipsni gavo Columbia universitete. Yra ėjusi daug atsakingų pareigų, be kitko buvo viena patarėju veikliai negrų organizacijai — National Association for the Advancement of Colored People (sutrumpintai NAACP), o 1965 m. vasari tapo Manhattano prezidente.

Senatiniame Teisdarybės komitete, kuris svarstė jos nominaciją, balsai pasidalino pagal segregacijos liniją: du pietiečiai senatoriai balsavo prieš, du susilaikė, 12 kitų balsavo kaip žmogus už žmogų, tinkamą tam darbui, kuriam skiria.

Pažymėtina, kad Mrs. Motley buvo nominuota sausio 25 d., o jos kandidatūrai apsvarstyti komisiios posėdis įvyko tik balandžio 4 d. Tai buvo savo rūšies kelionė prieš srovę.

AUSTRALIJOJE BAZĖS STATYBA VĖLUOJA

Sydney.—Australijoje yra statoma Jungtinių Valstijų bazė Polaris submarinams. Jos statybai buvo numatyta išleisti 74 milijonus. Bet kompanijai ta statyba nešanti nuostolius.

Visokios Žinios

Washingtonas. — Senatorius Wayne Morse sako, kad jis nesieks demokratų nominacijos Oregone dėl "skirtumo nuomonių užsieninės politikos klausimais."

Maskva. — Tarybų Sąjunga šiemet tikisi didelio derliaus. Žiekenčiai kviečiai jau suimti — apie 30 milijonų tonų. Vasariniai javai taip pat žada gerą derlių.

Addis Ababa, Ethiopiija.—Čionai atsilankęs Prancūzijos prezidentas de Gaulle pažadėjo Ethopijai patalkauti nutiesime 490 mylių ilgio geležinkelio.

Johnson City, Texas. — Rugpiūčio 27 diena čionai savo dvare prezidentas Johnsonas atžymėjo savo 59-ąją metinę gimimo sukaktį.

Teheran. — Iranas sutiko pasiųsti Sirijai antrąjį milijoną dozių vaksinos prieš cholerą. Tai daro ne vien tik kaip pagalbą kaimynui, bet ir savisaugos sumetimais. Choleros plitimas reiškia pavojų visiems.

Fribourg.—Kunigas John Gorman, Šveicarijoje kataliku berniuku mokyklos kapelionas, užsimušė lipdamas į 7,000 pėdų kalną Dent de Lvs. Jis buvo kilęs iš Springfield, Ill.

Maskva. — "Komsomolskaja Pravda" rašo, kad caro Nikolaiaus II "sūnus" yra amerikinės žvalgybos padaras.

Seoul. — Pietų Korėjoje dvylika farmeriu žuvo kada nedidelis keltas, juos pervežęs iš prekyvietės per patvinusia upę apvirto; 17 kitų išgelbėjo.

Lisbon. — Du portugalų militariniai lėktuvai nebegrįžo iš Mozambique. Išsiųsti ieškotojai.

Anhoa. — Tarp šio imesto ir Danang Pietų Vietname atidarytas JAV marinų nutiestas 36 mylių kelio ruožas.

Dallas. — Texas valstijoje encephalitis epidemijos pavojus dar nėra praėjęs. Liga pasireiškė ir Corpus Christi rajone.

Maskva. — Nikolajeve 8 tarybiniai piliečiai nuteisti ir sušaudyti už karo metu papildytas kriminalybes. Per juos žuvo 3,600 rusų.

Vilnius.— Šia vasarą Lietuvą aplankė įžymus Švedijos žurnalistas Gustavas Juhansonas su žmona Eva Palmer.

LAISVĖ LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LAISVE, INC.
Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N.Y. 11417
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911 — ROY MIZARA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year $9.00	Canada, Lat. Amer., per year, $10.00
United States, per 6 months $5.00	Canada, Lat. Amer., 6 months, $5.50
Queens Co., per year $10.00	Foreign countries, per year, $12.00
Queens Co., per six months $5.50	Foreign countries, 6 months, $6.50

Pučia dūmus į žmonių akis

TAIP, VALSTYBĖS SEKRETORIUS Rusk yra gerai pasiruošęs pūsti žmonėms dūmus į akis. Ir vėl jis "aiškina" "tikslus," kodėl JAV veda neteisėtą, nemoralų, užpuolikišką, barbarišką karą Vietname.

Aną dieną ponas Ruskas kalbėjo Niujorke kaip tik tuo pačiu klausimu: pateisinti Amerikos "žygius" Pietryčių Azijoje!

Kodėl Johnsonas, Ruskas, MacNamara ir Pentagonas veda (nepaskelbtą) karą Vietname?

Ponas Ruskas atsako: Todėl, kad suvaldytų "agresorių" (agresoriumi jis vadina Šiaurės Vietnamą, niekad Amerikai nepadariusį jokios žalos). Ir Ruskas toliau aiškina: Atsimenate, kas buvo Munchene? Ar atsimenate išdavikišką Muncheno sutartį? Atsimenate, kaip Hitleris užpuolė Čekoslovakiją ir pasaulis nieko jam nesakė ir nedarė, o tai buvo, iš tikrųjų, Hitlerio padrąsinimas pasauliniam karui pradėti?.. Va, dėl to Washingtonas, nurodo Ruskas, ir saugo, kad daugiau tokių šposų, kokius padarė Hitleris, Mussolinis ir Todžio, niekad nepasikartotų. Dėl to, esą, JAV šiandien bando "suvaldyti" Vietnamą.

Niujorko "Times," kaip žinoma, yra konservatyvus laikraštis ir Rusko plauko politikieriams pakantrus laikraštis. Bet "New York Times" čia jau nebeiškentė: parašė editorialą ir pasakė, kad Ruskas, lygindamas Šiaurės Vietnamą su hitlerine Vokietija, nežino, ką kalba. Hitleris, su JAV, Anglijos ir Prancūzijos talka—apginklavo Vokietiją ir paruošė ją visam pasauliui užkariauti! Hitleris sudarė ("Antikomunistinę") sutartį su Italija ir Japonija. Visų buvo tikslas: skelbti, būk kariauja prieš komunizmą, bet, iš tikrųjų, siektis užkariauti pasaulį.

Kas, turėdamas sveiką protą, gali šiandien lyginti Šiaurės Vietnamą su 1939 metų hitlerine Vokietija?

Ir tuo pasiremdami, Johnsonai, MacNamaros, Ruskai ir Pentagono riteriai šiandien tebetęsia karą prieš tautą, kuri niekad nieko blogo mūsų šaliai nepadarė!

Reikia baigti tą karą, kol dar ne vėlu!

Pažaboti juos!

KONGRESO NEAMERIKINĖS veiklos tyrinėjimo komitetas tebevaro savo pragaištingą darbą, tikrai neamerikinį darbą. Prieš kurį laiką šis komitetas suruošė baisų košmarą: pasišaukė kai kuriuos taikos šalininkus (mažyčių politinių grupelių veikėjus) ir pradėjo juos inkvizuoti taip, kaip kadaise inkvizuodavo savo aukas fašistas senatorius Joe McCarthy! Ginkluoti sargybiniai bruko laukan ir tūlus liudininkus, ir jų gynėjus iš apklausinėjimo salės; kai kuriuos kišo į kalėjimą. Viskas pagal inkvizitorių komiteto komandą!

"Apklausinėjęs," komitetas ruošia bilių (įstatymo projektą), kurį pasiūlys Kongresui priimti. Projekte siūloma, kad kiekvienas amerikinis pilietis, kuris išdrįs kovoti prieš karo vedimą Vietname, kuris ištars gerą žodį už Vietcongą arba už Šiaurės Vietnamą, bus apšauktas išdaviku, teisiamas ir baudžiamas iki 20 metų kalėjimo.

Net ir Johnsono valdžia viešai pareiškė, kad ji priešinga tokiam biliui, kad ji turi užtenkamai priemonių, kaip kovoti prieš tuos, kurie kovoja už taiką.

Nemanome, kad šis bilius bus padarytas įstatymu, bet netikėtumų gali būti. Dėl to visuomenė privalo budėti—kovoti prieš ragangaudžius inkvizitorius ir visus, besisiekiančius žmonėms burnas uždaryti, laužant JAV Konstitucijos Pirmąjį papildymą (Amendmentą).

Vakaras Vilniaus televizijos studijoje

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

ĮDOMIOS ŽINIOS APIE OPERĄ "LIETUVIAI" ("LITUANI.")

Prieš daugiau kaip šimtas metų italas kompozitorius A. Ponchielli parašė operą **"Lietuviai"**, kuri buvo statyta La Scala operoje Milane. Apie ją dabar diskutuojama Lietuvos spaudoje. Mūsų dėmesį atkreipė tuo klausimu patiektas (Vilniaus "Tiesa" š. m. rugp. 20 d.) K. Brundzaitės straipsnis — **"Dar vienas puslapis A. Ponchielio 'Lietuvių' istorijai Lietuvoje."** Mes čia jį paduosime mūsų skaitytojams, nes labai įdomus. Skaitome:

Italų kompozitorius A. Ponchielis (A. Ponchielli, 1834—1886), 10 operų autorius (iš kurių žymiausia, "Džiokonda", 1929 m. buvo pastatyta ir lietuviškoje scenoje), yra sukūręs operą "Lietuviai". 1874 m. ši opera buvo pastatyta Milano "La Skaloje". 1884 m. autorius ją perdirbo, ir opera nauju pavadinimu — "Aldona" — vėl išvydo rampos šviesą. Be abejo, jau pats operos pavadinimas atkreipė lietuvių muzikų dėmesį. Paaiškėjo, kad šios operos libretas buvo parašytas pagal A. Mickevičiaus "Konradą Valenrodą".

1960 m. spaudoje jau buvo rašyta apie Respublikinėj bibliotekoj laikomą pirmojo šios operos klavyro leidimo egzempliorių. Tituliniame lape kompozitoriaus Miko Petrausko autografas ir data "1911 m." rodo, kam priklausė šios gaidos. M. Petrauskas buvo ne vienintelis, susidomėjęs A. Ponchielio "Lietuviais". Po kelerių metų kompozitorius A. Kačanauskas, tuo metu gyvenęs Peterburge ir brandinęs sumanymą įkurti lietuvišką operą, buvo įsigijęs šios operos partitūrą. Su tuo metu Peterburge studijavusiais lietuvių dainininkais jis planavo operą pastatyti. Tačiau, užsitęsus operos libreto išvertimui į lietuvių kalbą, darbas nutrūko. Maždaug po dvidešimties metų vėl buvo keliamas klausimas dėl A. Ponchielio "Lietuvių" pastatymo.

Neseniai Centriniame valstybiniame archyve surastas kompozitoriaus St. Šimkaus laiškas "Lietuvių" vertėjui iš italų kalbos J. Narjauskui. Jis atskleidžia dar vieną, iki šiol nežinomą Ponchielio "Lietuvių" istorijos Lietuvoje puslapį. 1923 m. gegužės 28 d. St. Šimkus rašė: "Jau nuo seniai brandinu idėją ir galę rašyti "Konradą Valenrodą". Daug medžiagos, škicų tam veikalui esu jau paruošęs. Dabar norėčiau VIEN TAM darbui atsiduoti.

Mickevičiaus poematą yra vartoję, kiek man žinoma, du kompozitoriai: lenkų Zelenski ir italų Ponchielli. Zelenskio visą operą turiu. Silpnas tenai libretto, da silpnesnė — muzika.

Iš Ponchielli "I Lituani" teko girdėti atskiras dalis. Konstrukcijos libretto visai nežinau.

Man tas poematas taip patinka, kad nežiūrint, kad jau du kompozitoriai tą libretto vartojo, aš pasiryžau trečiuoju būti. Man labai svarbu yra turėti darbą Ponchielli, matyti jo libretto ir muzikos konstrukciją, formą, silpnesnes ir geresnes puses".

Tačiau kaip matyt, St. Šimkus šio sumanymo vėliau atsisakė. Gal "nukonkuravo" B. Sruogos kuriamas libretas operai "Pagirėnai"... Kaip žinome, "Kaimas prie dvaro" ("Pagirėnai") buvo paskutinis stambus St. Šimkaus kūrinys ir vienintelė jo parašyta opera.

"AR GYVENO KRISTUS?"

Tokia antrašte J. Ragauskas ("Ite, missa est" knygos autorius) duoda straipsnį š. m. 6-ajame "Mokslas ir gyvenimas" žurnalo numeryje.

"Ar gyveno Kristus?" klausimas dar ir šiandien yra daugelio žmonių — laisvamanių ir tikinčiųjų —diskutuojamas. Ar jis kada nors bus pilnai išspręstas, sunku pasakyti. Atrodo, kad bus. Bet ne apie tai čia kalbėsime. Mums svarbu paduoti pastraipą kitą iš J. Ragausko straipsnio.

J. Ragauskas, kaip žinia, yra buvęs aukštas katalikų bažnyčios dvasininkas. Atsiskyręs nuo religijos, tapęs materialistu, Ragauskas giliai studijavo marksizmą-leninizmą, studijavo daug visokių mokslinių veikalų. Ir jis pats parašė keletą ateistinėmis temomis knygų, o visą eilę įžymių antireliginių knygų J. Ragauskas išvertė į lietuvių kalbą.

Savo straipsnį autorius šitaip pradeda:

Kristaus istoriškumo klausimas tebediskutuojamas ir šiuo metu. O jei taip, tai šio straipsnio autorius, žinoma, nepretenduoja į problemos arbitrus — nori tik nušviesti esamą dalykų padėtį.

Pirmiausia reikia konstatuoti faktą, kad nėra jokio dokumento, kuris patvirtintų Jėzaus Kristaus istoriškumą. Jei būtų nors vienas toks dokumentas, tai neegzistuotų Kristaus istoriškumo problema — būtų aišku, kad Kristus tikrai gyveno, kaip, sakysim, aišku, kad gyveno Julius Cezaris, Neronas, Aristotelis, Sokratas ir kiti asmenys.

Bet ir ta aplinkybė, kad neturime tokio dokumento, nėra pakankamas pagrindas neigti Kristaus istoriškumui. Teisingai pastebi I. Kriveliovas: "Klausimas, ar gyveno Kristus, neturi lemiamos reikšmės. Žmogus, vardu Jėzus, pavarde Kristus, galėjo egzistuoti senovės Palestinoje, sakyti tas kalbas, kurios pateikiamos evangelijose, galėjo sukelti liaudies bruzdėjimą, galėjo būti paskui suimtas ir nubaustas mirtimi. Čia nieko nėra neįtikimo. Įvairiais laikais gyveno įvairių žmonių, galėjo kada nors gyventi ir Jėzus Kristus." (I. A. Kriveliov, Evangelskije skazanija į ich smysl, izd. "Sovetskaja Rosija", 1959, str. 33).

Beje, niekas, tur būti, Kristaus istoriškumo ir neneigia, remdamasis vien tik atitinkamų istorinių dokumentų nebuvimu: Kristaus mistiškumo šalininkai nurodo daug aplinkybių, kurios, jų nuomone, sudarančios pakankamą pagrindą išvadai, kad Kristus niekad negyveno žemėje.

J. Ragauskas pateikia visos eilės istorikų nuomones, ir vis tas pats: vieni jų sako, kad Kristus gyveno, kiti, kad Kristus yra niekas daugiau kaip mitas, žmonių pasakos, ir tt. Ir straipsnio autorius, mūsų nuomone, padaro labai geras išvadas:

Smulkiai išdėstyti visus abiejų krypčių šalininkų samprotavimus nėra šio straipsnio uždavinys. Taip pat šiuo metu neįmanoma pasakyti, kuri iš šių dviejų versijų yra teisinga. Palikdami tai spręsti mokslininkams ir laikui, mes turime žinoti, kad ateizmo reikalui Kristaus istoriškumas visiškai nesvarbus. Gyveno Kristus ar negyveno — krikščionybė vis tiek egzistuoja. Kategoriškas Kristaus istoriškumo neigimas laukiamo efekto neduoda. Jeigu visos Kristaus mitiškumo šalininkų kruopščiai surankiotos aplinkybės vis dėlto nepaneigia Kristaus egzistavimo galimybės, tai juo labiau ši abejotina argumentacija neveikia tikinčiųjų krikščionių. Greičiau priešingai: sudaro jiems įspūdį, jog ateistai "bijo Kristaus", todėl stengiasi trūko plyšo įsikalbėti, kad jo nebuvo.

O bijoti Kristaus istoriškumo nėra ko. Nejaugi, jei Kristus būtų gyvenęs, krikščionybė nuo to pasidarytų teisingesne religija už kitas? Juk dėl to, kad Mahometas ir Liuteris buvo istoriniai asmenys, islamas ir protestantizmas nieko nelaimi prieš kitas religijas.

Reikalo esmė ne Kristaus istoriškume, bet jo tariamoje dievystėje. Svarbu suprasti, kad Kristus, jeigu jis ir gyveno, buvo žmogus, kaip ir visi kiti, ir daugiau nieko. Tačiau daryti iš jo dievą yra toks pat naivumas, kaip faraonų dievinimas senovės Egipte, tikėjimas į alacho pranašą Mahometą, Budos garbininmas ir apskritai tikėjimas į dievus bei dvasias. Evangelijos, kuriomis remiamas Kristaus dieviškumas, — vienas iš daugelio senovės rašto paminklų, literatūrinių kūrinių. Jose aprašytame Jėzaus mokyme nestinga prieštaravimų ir nesąmonių, paties Jėzaus žmogiškų silpnybių, elgesio nenuoseklumų, klaidų ir apsirikimų.

Žiūrint į Jėzų kaip į žmogų, jis yra pilnai suprantamas, neretai netgi taurus asmuo. Tačiau laikant jį dievu ir jo kalboms bei veiklai taikant dievišką matą, jis tampa visiškai nebesuprantama, keista, kartais naivia, juokinga, kartais net pasipiktinimą keliančia būtybe.

O juk krikščionybė savo doktriną grindžia kaip tik ta aplinkybe, kad Kristus buvęs dievo sūnus, vienas iš dieviškosios trejybės asmenų! Geriausiu atveju jis galėjo būti vienas iš daugelio praeities laikų svajotojų-utopistų, kuris, pasinaudodamas žydų liaudies mesijaniniais lūkesčiais, norėjo sukurti žemėje fantastinę "dievo karalystę", bet patyrė visai suprantamą ir neišvengiamą fiasko.

ŠEŠIAS DIENAS IŠBUVO SUDUŽUSIAME LĖKTUVE

Rugpiūčio 21 d. iš Connecticut lėktuvų bazės tapo išsiųstas helikopteris skristi tūlų ruožu jį apžvalgyti. Už keleto valandų helikopterio vairuotojas raportavo pamatęs lėktuvo ratą ant Highbee kalno.

Iš bazių ieškotojai atrado prieš šešetą dienų žuvusį privatų nedidelį lėktuvą, kuriame, greta mirusio vairuotojo, suspaustas, tebebuvo gyvas to lėktuvo vienatinis keleivis John Emmanuel, 39 m., sužeistas. Jį nugabeno į ligoninę.

Daugelis didžiųjų bankų paskelbė, jog iš savo skolininkų reikalaus 6% palūkanų.

Apie beržą

Beržas ir alksnis — labai paprasti Lietuvos miškų, parkų ir šalikelių gyventojai, nuolatiniai mūsų buities palydovai. Tur būt, kiekvienas gana daug ką apie šiuos medžius galėtų papasakoti: žinote, kokioje žemėje jie geriausiai auga. kurių liepsna kaitriausia, kaip kuris skyla, ilgai nepūsta ir t. t. Tačiau maža atsiras tokių, kurie pasakytute, iš kur kilo šių medžių pavadinimai, kodėl mūsų protėviai beržą ir alksnį praminė tokiais, o ne kitokiais vardais.

Beržas, pasakytume, yra tikras numylėtinis ir ne tik poetų ar dailininkų, bet ir kalbininkų. Mat, pastarieji, remdamiesi šio medžio vardu ir jo išplitimo geografija, netgi mėgino įrodyti, kur yra buvusi indoeuropiečių, tai yra daugelio Europos ir Azijos tautų, protėvynė. Žinoma, ir labai mylint beržą, jo nepakanka tokiai sudėtingai problemai išspręsti, tačiau beržo vardas iš tikrųjų vertas dėmesio.

Pirmiausia, šį medį tuo pačiu vardu, suprantama, pagal savus dėsnius pakeistu, vadina daugelis indoeuropečių: lietuviai sako **beržas,** latviai—**berzs,** rusai—**berioza,** lenkai—**brzoza,** vokiečiai — **birke,** anglai — **birch,** danai — **birk,** švedai—**bjork,** senovės indai—**bhjūrjas,** osetinai — **barz,** ir t. t. Taigi lietuviško beržo brolių pilna ir artimų, ir tolimų kaimynų miškuose.

Toks didelis šių žodžių išplitimas rodo, kad beržo vardas yra nepaprastai senas, tur būt, nepasendinsime jo ir užrašydami kokį šešetą tūkstančių metelių.

Na, o kodėl mūsų protėviai sugalvojo beržui tokį vardą? Matote, beržas, kaip ir dabar, taip ir prieš tūkstančius metų, iš kitų medžių būrio išsiskyrė balta spalva. Nuo šios spalvos jis ir gavo savo vardą. Lietuvių kalba tokio spalvos pavadinimo neišlaikė, tačiau kitose indoeuropiečių kalbose randamas toks spalvos pavadinimas: albanų **barth** "baltas," gotų **bairhts** "šviesus, aiškus, blizgantis," anglų **bright** "šviesus, skaistus" ir kt. Kitos kalbos išlaikė tik šio spalvos pavadinimo pėdsakus. Pavyzdžiui, slovėnai baltmargę karvę arba ožką vadina **breza.** Šiame pavadinime kaip tik ir išlikęs senasis spalvos vardas, beržo giminaitis. Nėra vienišas beržas ir lietuvių kalboje—tolimi jo giminės yra žodžiai **brėkšis.**

Dabar, tur būt, jaučiate, kas bendra tarp beržo, baltmargės ožkos ir apybrėškio. Atsisveikindami su beržu, dar norėtume keletą žodžių tarti dėl jo ryšio su birželiu — "šeštuoju metų mėnesiu." Šių žodžių giminystę, tikriausiai, jaučiate patys, tik abejojate, ką gali bendrą turėti beržas su šiuo, būtent mėnesiu. Mėnesių pavadinimai įvairiose kalbose atsirado palyginti nesenais laikais, o lietuvių kalboje su šiais pavadinimais tikra makalynė. Pakanka nurodyti faktą, kad dvylikai mėnesių visokiuose lietuvių kalbos šaltiniuose rastume netoli šimto įvairių pavadinimų ir jų variantų.

Pavyzdžiui, šeštasis, dabar mūsų **birželiu** vadinamas, mėnuo, anksčiau vadintas ir **biržiu,** ir **kirmėlių mėnesiu,** ir **pūdymo mėnesiu,** ir **sėmenimis,** ir **sėmenija.** Tačiau lietuviai **birželiu** anksčiau vadino ne šeštąjį, o ketvirtąjį ir penktąjį mėnesius, tai yra balandį ir gegužį. Kai kuriuose raštuose gegužė vadinama **birželiu** ir **sultekiu.** Vadinasi, mėnesiu, kada iš beržų sula teka. Vėliau lietuviai, ketvirtajam ir penktajam mėnesiui naujus vardus sugalvoję, **birželiu** pradėjo vadinti šeštąjį mėnesį, visai pamiršę, kad šiuo metu iš beržų sula neteka.

Įdomu, kad ir rusų kalboje kažkada balandžio mėnuo vadintas žodžiu **breznj,** kuris neatskiriamas nuo rusiško beržo vardo.

A.

BŪRIAI INŽINIERIŲ IEŠKO KAPSULĖS

Išilgai visą šalį inžinieriai su geigerio sekliais rankose tebeieško siuvamosios antpirštės dydžio kapsulės, pripildytos radiumu.

Ypatinga tai, kad nežinoma, kur ieškoti. Iš Texas iki New Yorko daug kelių, kelelių ir vingių. Po kelių dienų ieškojimo, ieškotojai vis dar nebuvo tikri, kuriais, būtent, keliais kapsulė buvo vežama, nei kur jos kelionė pasibaigė. O kapsulė pavojinga tam, kas be priemonių ją paimtų.

Bogota. — Prezidento Johnsono politikai prielankūs mažesniųjų valstybėlių prezidentai pasiūlė susieiti į 5-ų valstybių konferencijukę. Tomis 5-omis būtų Čilė, Colombia, Equador, Peru ir Venezuela, žinoma, su Jungtinėmis Valstijomis.

Šypsenos

Erkė įsisiurbė aviai į uodegą ir galutinai nutarė: "Aš būsiu didelė kritikė!"

-:-

Baimingi poetai miega su parašiutu. O kas, jeigu netikėtai nukris iš sapnų aukštybės?

-:-

Kišenių išradėjas buvo filosofas. Jis suprato, kad žmogus privalo rinkti, o ne barstyti.

-:-

Daugelis žmonių vystosi kaip žirniai: Jaunystėje — saldūs, senatvėje kieti.

-:-

Kieno šypsena pati negražiausia? To, kuris nori ką nors gauti.

-:-

Knyga gamtai: "Aš tave įamžinsiu." Gamta knygai: "Aš tave išmokysiu kuklumo."

-:-

Svajonė, kuri nedaro mankštos, aptunka svajingumu.

-:-

Dievo pastaba, užbaigus Adomo nosį: "Tegu žemėje atsiranda išradėjai!" Ir po daugelio amžių žmogus išrado nosinę.

-:-

Biblija: "Mane naudoja kas sekmadienį!" Telefono knyga: "Mane naudoja kas dieną."

(Iš "Nemuno krašto")

Mislinčius

Klasinis biblijos pobūdis

Kad geriau šį klausimą suprastume, pirmiausia pažiūrėkime, kas yra toji Biblija, o po to—ką ji sako, ko ji moko? Šiam reikalui pasinaudosime autoritetingu Biblijos į lietuvių kalbą (iš lotynų) vertimu, kurį atliko buvęs Kauno arkivyskūpas metropolitas velionis Juozapas Skvireckas. Biblija sudaryta iš dviejų dalių: Senojo ir Naujojo įstatymų (testamentų). Naujasis įstatymas, 765 pusl. knyga, išleista 1945 m. Bostone, o Senasis įstatymas, su plačiu J. Skvirecko komentaru, yra apie 2,-300 pusl. didžiulis dviejų tomų veikalas, išleistas 1955 m. Romoje. Šį kartą panagrinėsime tik Senąjį įstatymą.

Įvade į Senąjį testamentą arkiv. J. Skvireckas sako:

"Šventuoju raštu arba Biblija vadinama rinkinys knygų, kurias ivairiais laikais parašė dievo išrinkti ir ikvėpti žmonės ir kurias tokiomis laiko šv. katalikų eklezija (bažnyčia). Vienos jų, parašytos dar Kristui negimus, turi varda knygų Senojo įstatymo arba testamento, kitos gi, atsiradusios po Kristaus atėjimo, vadinama Naujojo testamento knygomis...

Išganytojo laikais žyduose Senojo testamento knygos buvo didžiausioje pagarboje, ir nors jos buvo žmonių ranka parašytos, tikėta, kad tos knygos yra dieviškos, t. y., turi dieviška pradžią." Kitoje minėtos Įžangos vietoje J. Skvireckas stačiai teigia, jog "pirmuoju ir tikru autorium yra pats dievas, o žmogus knygos parašyme tiktai jo tarnu, antgamtiniu būdu šv. dvasios vedamu ir rašiusiu visa tai, ko dievas nori, ir ne daugiau."

Aišku, jog katalikų bažnyčia laiko "šventu dievo žodžiu" ne tik Naująji Biblijos įstatyma, nagrinėjanti tariamojo Kristaus gyvenimą bei jo mokymą, bet ir Senąji, pasiskolintą iš žydų, kurie ji vadina Tora (savo šventraščiu). Citatos imtos iš Skvirecko vertimo.

Cituodami ar kritikuodami Bibliją ar tikybą, neišvengiamai kai kur susidursime su žydu tauta, ne norėdami ja užgauti, bet kad senasis istatymas artimai liečia tos tautos žmones ir ju tikybą. Gi prietaringieji žydu rabinai yra tokie pat reakcininkai, žmoniu mulkintojai ir apgaudinėtojai, kaip katalikų ar protestantų kunigai. Visi jie remiasi ta pačia Biblija ir skelbia tuos pačius klastingus jos teiginius.

Klasinis Biblijos pobūdis iškyla kiekviename jos sakinyje, kiekviename paragrafe. Ji parašyta turčių ir kunigu bei rabinų naudai, ji užgiria vergiją, liaudies išnaudojimą, ji skelbia klasine nelygybe, prietarus ir obskurantizma. ("Kunigu knygoje" (Biblijos dalis) parašyta, jog viešpats Mozei (žydų vadui) sakes:

"Pašvęsk man visus pirmgimius, kurie atveria isčia tarp Izraelio sūnu, kaip iš žmonių, taip ir iš galvijų; nes visa yra mano." O visa, kas yra "viešpaties" — tenka kunigams, nes "viešpačiui pašvęstasis lobis priderа prie kunigų teisių." Pirmgimius "viešpaties" galvijus ir paukščius kunigai skerdė ir valgė, bet vaikus skersti negalėjo, todėl tėvai galėjo juos atsipirkti. O jei kurie tėvai savo vaikų atsipirkti negalėjo, kunigai juos **pardavė kitiems!** Draudžiama buvo net patiems pjauti maistui skiriamus gyvulius ar paukščius; juos turėjo teisę papjauti tik kunigų skirtas asmuo ("rieznikas"), kuris paimdavo tam tikrą gyvulio dalį "viešpačiui."

Nurodytu laiku žemdirbis turėjo atiduoti "viešpačiui" dešimtinę (dešimtąją dalį) paukščių, javų ar vaisių: "Visos žemės dešimtinės, ar tai iš javų, ar medžių vaisių, yra viešpaties ir jam pašvenčiamos. O jei kas norėtų atpirkti savo dešimtines, prideda viršaus penktą jų vertės dali. Visos dešimtinės iš jaučiu, avių ir ožkų; visa, kas tik eina po piemens lazda, kiekviena dešimta galva bus pašvęsta viešpačiui." (Kunigų knyga, XXVII, 21, 30-32.)

Tokią dešimtinę valstietis turėjo mokėti duona, gyvuliais ir javais **periodiškai kas septintą savaitę:** "Nuo tos sekančios po šabato dienos, kurioje aukosite pirmonių pėdą, atskaitykite pilnas septynias savaites. Tą gi dieną, kurioje pasibaigs septynios savaitės, tai yra, po penkiasdešimties dienų, atnašaukite viešpačiui **naują auką.** Kiekvienas jūsų namas aukos dvi pirmonių duonas iš dviejų įraugintų smulkių miltų dešimtinių, kurias iškepsite kaip pirmones viešpačiui. Draug su duonomis atnašausite septynis metinius avinėlius be kliaudos (be vdos, sveikus) ir vieną veršį iš bandos ir du avinu... Papiausite taip pat ožį už nuodėme ir du metiniu avinėliu dėkojimo aukai. Kunigas juos pakels draug su pirmoniu dovanomis viešpaties akivaizdoje, ir po to visa bus jam naudotis... Tai bus amžinai išlaikytinas įstatymas visose jūsu buveinėse ir kartose." (Kunigų kn., XXIII, 15-21.)

Visai neblogai kunigai save apsirūpino — ir vis "viešpaties" vardu! Be periodinės dešimtinės, dar buvo įvesta ir kitokiu, specialiu auku: nuodėmės auka, nusikaltimo auka, dėkonės auka, pašventinimo auka, permaldavimo auka ir kitos. Kiekviena auka turėjo nurodytą kainą. Jei kas susirgo, turėjo aukoti; pasveikęs ar miręs—ir vėl aukoti. Moteris, išgyvenusi savo periodinio "mėnesinio negalėjimo" dienas, 'atskaitys septynias savo apsivalymo dienas, o aštuntoje dienoje atnašaus už save kunigui du turkleliu ar du jaunu karveliu prie liūdijimo padangtės angos... Vyriškis, turįs sėklos plūdimą, bus suteptas... Jeigu pagytų, kuris serga tokia negale, suskaitys septynias dienas po savo apsivalymo ir... aštuntoje dienoje ims du turkleliu ar du jaunu karveliu, ir ateis viešpaties akivaizdoje prie liūdijimo padangtės angos, ir paduos juos kunigui." (Kunigų knyga, XV, 2- 13-4, 25-28.)

Susirgusiam lepro raupais ir pasveikusiam buvo uždėta net dviguba, ir gana didelė, bausmė (lyg kad tai būtų žmogus dėl to kaltas): viena auka už "nusikaltimą;" kita už "nuodėmę." Be to, pati "aukojimo" procedūra panaši į kažkokia burtininkystę ar raganavimą. Viešpats Mozei sakęs:

"Šios yra apeigos, kai raupsuotas reikia paskelbti nesuteptu: Jis bus atvestas pas kunigą, kuris išeis iš stovyklos ir, radęs jį išgijusi iš raupsų, įsakys jam atnašauti už save du gyvu, valgomu žvirbliu, kedro medžio, raudonos vilnos ir izopo. Viena iš žvirblių lieps papjauti moliniame inde ant tekančio vandens, kita gi gyvą draug su kedro medžiu, raudona vilna ir izopu padažys papiautojo žvirblio kraujuje ir juo pašlakstys septynis kartus apvalomaji žmogų, kad būtų teisėtai nesuteptas; gyvąji gi žvirbli paleis, kad skristų i laukus. Po to žmogus išplaus savo drabužius, nusiskus visus kūno plaukus ir apsiplaus vandenimi, ir taip apvalytas įeis i stovyklą, bet savo padangtėn dar neis per septynias dienas. Septintą diena jis nusiskus galvos plaukus, barzdą, antakius ir viso kūno plaukus, ir dar kartą išplaus savo drabužius ir nuplaus savo kūną. Aštunta diena ims du avinėliu be kliaudos ir metine avelę be kliaudos ir duoninei aukai tris dešimtines smulkių miltu, apšlakstytų aliejumi, ir atskirai aliejaus šeštinę. O apvalymo apeigas atlikęs kunigas pastatys ji ir visa tai viešpaties akivaizdon liūdijimo pdangtės angoje. Po to ims avinėlį ir atnašaus jį už nusikaltimus... Nes kaip už nuodėmę, taip ir už nusikaltimą auka **priklausys kunigui,** ir yra labai šventa. Kunigas, ėmęs už nusikaltimą atnašautos aukos, kraujo, palies juo apvalomojo dešinės ausies pakremzlę, dešinės rankos nykštį ir didįjį kojos pirštą; ir iš aliejaus šeštinės rankon, ir padažęs jame dešini pirštą, pašlakstvs ties viešpačiu septynis kartus. Likusį gi kairėje rankoje alieių išlies ant apvalomojo dešinės ausies pakremzlės ir ant dešinės rankos ir kojos nykščių ir ant kraujo, išlieto už nusikaltimą, ir ant galvos. Paskui melsis už jį viešpaties akivaizdoje ir atnašaus auką už nuodėmę; o po to aukos deginamąją auką, ir ją padės ant altoriaus draug su duonine auka, apšlaksvta aliejumi, ir taip žmogus bus apvalytas." (Kunigų knyga, XIV, 1-20.)

Kvailesnės ir prietaringesnės procedūros už šią, tariamojo "viešpaties" padiktuota abrakadabrą, rodos, nė beprotis nesugalvotu! Ir visa tai vadinama "šventu dievo žodžiu," kuriuo mums siūloma tikėti!

IŠGARSINIMAS JŪRŲ VANDENS APSIMOKĖJO

Niekas nesukirstų biznieriu išradingume ten, kur galima gauti dolerį. Štai tūlas Westermanas nuvykęs į vidinę Afrika apsižiūrėjo, kad maža ką gali parduoti vietiniams gyventojams dėl to, kad jie beturčiai. O jis turi pralobti. Jis galvojo ir išrado:

Kodėl neparduoti "jūrų kaktelio"? Pigiai parduosi, visi pirks.

Greit pasklido "žinios," kad susidariusiame iš kiautų, jūros žolių ir smulkučio smėlio jūrų vandenyje yra palaimą ir sveikata teikiančiu ypatybiu. Kaktelis išgarsėjo. Vandenį išradėjas gauna nemokamai, atgabenimas ir supilstymas į butelius pigiai atsieina, nes alkanų žmonių nestokoja.

Per pastaruosius penkerius metus Rumunijoje dukart padidėjo žemės ūkio mašinu gamyba. 1965 metais šalies gamyklos išleido beveik 16 tūkstančių traktorių, 5 tūkstančius grūdu kombainu, daugiau kaip 3 tūkstančius sėjamųjų ir daug kitų mašinų.

K. Tulienės darbas metale ir medyje "Jūratė ir Kastytis" (J. Juknevičiaus nuotr.)

Kas tas Arhur Kinoy?

Atrodo, jog jam ne naujiena su teisėjais ar įvairių komitetų viršylomis pasiginčyti. Tą jis darė ir rugp. 17, užtardamas taikos gynėją. O kai jį už tai areštavo, pristatė policijos stotin ten išrašyti jo apkaltinimą, jis naudingai praleido laiką, posėdžio stebėtojams nemokamai teikdamas patarimus, kaip gintis teisių bylose.

Kinojus turi garbingą, nors ir ne labai ilgą, rekordą. Dar tik 46 metų, jis yra veikęs daugelyje svarbių bylų, be kitų: gynė Rosenbergus ir Sobellą. Pastarojo jis neapleido, nei tada, kada jis tapo nuteistas 30 metų kalėti. Jis panaudojo kiekvieną teisdarystės geresniąją kryptį gauti kaliniui kokį nors palengvinimą.

Tarp tų, kuriuos mūsų laikais ne tik nepopuliaru, bet ir pavojinga buvo ginti, yra Steve Nelson, New Orleans karys Adam Weber, armijos teismo teisiamas už atsisakymą užmušinėti Vietname. Jis taipgi gynė Mississippi teisių kovotojus.

Griežtas bylų svarstymo metu, Kinoy yra labai darbštus ir kuklus asmens gyvenime. Jis visa amžių mokosi ir kitus moko. Po pasaulinio karo, kuriame jis buvo Afrikoje ir Italijoje, apsivedęs, augindamas porą vaikų, jis lankė įvairius kursus. O pastaraisiais metais moko Rutgers universiteto įstatų mokykloje Newarke.

Baltimore, Md.

"Laisvėje" jau buvo skelbta, kad š. m. rugsėjo 11 d. Baltimorėje, d-go P. Kuprio gražiame sode rengiamas piknikas. Ten bus pagerbtos draugės moterys, daug metų gaminusios gardžius valgius įvairiems pažangiųjų parengimams arba prisidėjusios kita savo veikla.

Šį kartą piknike valgius gamins vien tik vyrai, prityrę virtuvės dalykuose — ne vien "dišes" plauti, bet ir riebius "kugelius" kepti bei skanias dešras kimšti.

Viešai noriu pristatyti Baltimorės pažangius valgių gamintojus: Visbarų Juozas, Liepkojų Juozas ir Šiluvos Juozas. Ypač, pasižymi įvairių valgių gaminimu ir patiekimu Šiluvos Juoas, kuris kelius metus dirbo už "kukorių" pas Šiluvos zakristijoną dar tais laikais, kada Šiluvos vyskupas Brizgys nebuvo pakrikštijęs į Šiluvą.

Piknike į stalus padavinės: Rudaminos Petras ir Linkuvos Petras.

Iš kukliai čia išvardinto sąrašo galite spręsti, kad piknike būsite sutikti, palydėti ir aptarnauti gabių ir plačiai žinomų asmenybių, kalbant "vaduotojų" šnekta. Tik reikia publikos, kuriai mūsų gabieji vyrai turėtų progos pasirodyti.

Publikos bus, bet atsarga gėdos nedaro, tai ir aš širdingai kviečiu Baltimorės ir apylinkės draugus ir drauges dalyvauti piknike, linksmai praleisti laiką, rudeniop palydėti vasarėlę.

Įžanga į pikniką — nemokama, bet išeinant reikia prisiminti.

Vienas iš Juozų.

Iš įvykusių "Laisvės" naudai piknikų

Rugpiūčio 21 d. įvyko du "Laisvės" naudai piknikai.

Mainierių piknikas, Shenandoah-Mahanoy City, Pa., Martrishin Grove, buvo sėkmingas. Dalyvavo nemažas skaičius svečių. Iš New Yorko. "Laisvės" kolektyvas buvo Jonas Lazauskas, Nelė Ventienė, Lilija Kavaliauskaitė, ir Povilas Venta. Pastarieji du buvo pakviesti pakalbėti apie savo viešnagę Tarrybų Lietuvoje,—jiedu neseniai iš ten grįžę. Antroj mašinoj atvyko grupė Newyorkiečių, Jurgio Varesono lydimi.

Buvo atvykęs Julius Krasnickas iš Cleveland, Ohio, taipgi jo broliai Vincas ir Karolis iš Waterbury, ir A. Švėgžda iš Bridgeport, Conn. Dalyvavo ir iš apylinkės miestų. Manau, kad apie tai parašys patys rengėjai.

Programos vedėjo, K. Naravo, iškviestas Julius Krasnickas gražiai padainavo.

Po programos, aš ir geroji draugė philadelphietė P. Walantienė rinkome aukas. Gauta $133. Aukojo:

J. ir K. Deltuvai, Baltimore, Md.	$15.00
J. ir J. Staniai, Baltimore, Md.	10.00
K. ir A. Zambusevičiai, Reading Pa.	10.00
F. ir P. Walantai, Philadelphia, Pa.	5.00
M. Urba, Easton, Pa.	5.00
Marytė iš Philadelphijos	5.00
A. Lipčius, Eddystone, Pa.	5.00
P. Baranauskas, Philadelphia, Pa.	5.00
F. Mankauskas, Tunkhannock, Pa.	5.00
A. ir K. Naravai, Shenandoah, Pa.	5.00
Lietuvaitė, Philadelphia, Pa.	5.00
Kazys Senkus, Minersville, Pa.	5.00
N. Griciūnienė, Philadelphia, Pa.	5.00
U. Gužonienė, Gloucester Hts., N. J.	5.00
A. Žalneraitienė, Philadelphia, Pa.	5.00
M. Truikienė, Scranton, Pa.	5.00
N. Dudonis, Chester, Pa.	5.00
Frank Zavis, Bethlehem, Pa.	3.00
J. ir E. Bekampiai, Sellersville, Pa.	3.00
A. J. Pranaitis, Philadelphia, Pa.	3.00
A. Globičius, Wilkes-Barre, Pa.	2.00
R. Merkiai, Philadelphia, Pa.	2.00
A. Švėgžda, Bridgeport, Conn.	2.00
E. Kasparienė, Wilkes-Barre, Pa.	2.00
O. Krutulienė, Plymouth, Pa.	2.00
V. Kazlauskienė, Plymouth, Pa.	2.00
B.Gegžna, Philadelphia, Pa.	2.00

Po $1: M. Balkonienė, Wilkes-Barre, Pa.; Geo. Wareson, Brooklyn, N. Y.; P. Kasparičnienė, Philadelphia, Pa.; S. Vaišvilienė, Somerville, N. J.; Margaret Bush, Shenandoah, Pa.

Antras piknikas ivyko Worcester, Mass., Olympia Parke. "Laisvės" kolektyvą atstovavo redaktorius R. Mizara, kartu buvo su juo ir jo žmona Ieva. Mizara piknike sakė prakalbą. Per jį aukojo sekami:

Haverhilliio draugas	$10.00
Antanas Meilunietis	10.00
Karolina Kazlauskienė	10.00
George Deksnys	5.00
Elizabeth Repshis	5.00
Juozas Lukas	5.00
Frank Kaulakis	5.00
Agota Žurauliūtė	5.00
J. ir J. Milvydai, Maple Parko bartenderiai	5.00

Viso aukų gauta $60. Jis gavo ir prenumeratų sumoje $33.

Varde viso "Laisvės" kolektyvo, noriu tarti mainierių pikniko rengėjams didelį ačiū už gražų priėmimą newyorkiečių, taipgi draugei Walantienei už jos pakalba aukų rinkime, ir šiltą nuoširdų lietuvišką **ačiū** pikniko dalyviams už jų duosnias aukas.

Manau, kad galiu tą pati išreikšti R. Mizaros vardu worcesteriečiams ir iš apylinkės miestų dalyviams už jų gražias aukas.

L. K—tė

Tapybos muziejus Sacharoje

Smėlis ir tyluma... Sachara. Be gyvybės žemė. Sunku įsivaizduoti, kad prieš tūkstančius metų čia buvo žaliuojančios savanos ir vandeningos upės. O iš tikrųjų taip buvo. Daug duos mokslui šio didžiulio krašto ištyrimas.

Bet mokslui kai kas žinoma ir šiandien: atrastas didžiulis "muziejus" uolų tapybos, sukurtos nežinomos tautos maždaug prieš dešimt tūkstančių metų. Tai, kas buvo surasta Afrikos kalnų masyvo Tasilio urvuose — pačioje Sacharos širdyje, viršija bet kokį įsivaizdavimą. Šimtai piešinių su dešimtimis tūkstančių atvaizduotų žmonių ir gyvulių. Smulkučiai, keletos centimetrų, ir milžiniški buliai, moterys, kariai, antilopės, valtys, pokylių scenos...

Archeologų nuomonė vieninga — Tasilio freskos — nauja meno istorijoje, jų nežinomi autoriai užims garbingą vietą didžiųjų pasaulio dailininkų tarpe. Ir šis susižavėjimas neperdėtas — freskos tokios nuostabios, kad iš pradžių net buvo abejonių: ar iš tikrųjų jų kūrėjai — pirmykščiai žmonės, ar čia neslypi apgaulė.

Apie archeologų darbą, apie mokslinį tapybos, rastos Sacharoje, įvertinimą, pasakoja prancūzų mokslininkas Anri Lotas. Daugmetiniai tyrinėjimai davė teisę ištarti pasididžiavimo kupinus žodžius: "Mes laimingi... kad prie istorijos bylos prisiuvome vienintelę tam tikru atžvilgiu dokumentaciją — tūkstančių metų duomenis, paliktus iki šiol nežinomų tautų..."

P. Jurjevas

Markas Razumnyj

KAD ŠIRDIS NESKAUDĖTŲ

(Pabaiga)

Tylėjau. Ką aš galėjau atsakyti savo draugei? Juk žodžio vis tiek neišlaikiau. Vos išėjome iš namų, nuo pirmos minutės ėmiau godžiai gaudyti įspūdžius. Jie brovėsi man į smegenis, jaudino mano širdį, ir aš paskiau ilgai, iki išnaktų, sėdėjau prie stalo ir rašiau apie tąją vasaros dieną, kurią privalėjau "kaip visi žmonės" ilsėtis, apie dieną, kurią privalėjau užsimiršti, jog esu rašytojas.

Dvidešimt minus penki

Neseniai sutikau pažįstamą moterį, vieną iš nedaugelio, kurie išliko gyvi per hitlerinę okupaciją. Su ja augalotas jaunuolis.

—Susipažinkite: mano sūnus, studentas...—pristatė ji man jį.

Jaunuolis, matyt, kažkur skubėjo. Ir kai jis nuėjo, aš tariau:

—Puikus jūsų berniukas. Kiek jam metų?

—Dvidešimt... Tačiau jis gimė... prieš penkiolika metų, — atsakė moteris.

Nustebęs patraukiau pečiais.

—Jūs stebitės? O juk tai priprasta: dvidešimt minus penki.

Ji susimąstė, paskiau pradėjo:

—Kai hitlerininkai varė mus į getą, vyro jau nebebuvo gyvųjų tarpe. Vienas mūsų draugas, latvis, mane su sūnum paslėpė rūsyje. Mano berniukui tada ėjo antri meteliai. Šioje slėptuvėje mes pragyvenome keletą metų. Be šviesos, be oro, bemaž nejudėdami. Tačiau berniukas augo. Netgi kalinimas negali sulaikyti žmogaus augimo. Dažnai jam norėdavosi pažaisti, bet aš stengdavausi jį sutramdyti. Neleisdavau garsiai kalbėti. Kai jis paaugo, prie vos mirksinčios spinksulės mokiau jį skaityti. Blyškiais, plonais piršteliais jis baksnodamvo į vadovėlio paveikslėlius:

—Šuo... šuo loja: "au-au-au..." Mama, — maldaujamai žiūrėdavo jis į mane,—parodyk man šunį.

Ir dažnai klausdavo:

—Koksai gi jis? Aš niekados nemačiau šuns.

—Dabar aš negaliu tau jo parodyti... — maldydavau aš.

Paveikslėliuose buvo ir arklys, katė, karvė. Berniukas norėjo ir juos pamatyti.

Kaip lėtai slinko metai!.. Po pavasario atėjo vasara, paskiau ruduo, žiema. Pliaupė lietūs, stūgavo pūga, smarkavo pavasaris, o mes vis kaip belaisviai lindėjome rūsyje. "Noriu pamatyti šunį, — verkė mažasis, — noriu pamatyti arklį, viską noriu pamatyti..."

Ir štai atėjo ilgai lauktoji išlaisvinimo diena. Už rankutės išsivedžiau savo sūnų į gatvę. Per pirmąjį pasivaikščiojimą jis pamatė arklį. Jo akys sužėrėjo, tartum prieš mus būtų pasirodęs stebuklas.

—Žiūrėk, žiūrėk! — susižavėjęs šūkavo jis.—Arklys bėga!..

Kitą dieną jis iš toli pastebėjo šunį — tikrą šunį, kuris loja. Jis mėgdžiojo jo lojimą ir tiesiog springo iš laimės.

Paskiau pasitaikė skaisčios, saulėtos dienos. Berniukas kaip užburtas žiūrėjo į dangų ir šaukė man, kad ir aš kartu su juo gėrėčiausi mėlyne.

—Kodėl saulė šilta? Kodėl ji tip ilgai nesirodė? — prisispyręs klausinėjo jis.

Ką galėjau jam atsakyti?

Berniukas džiaugėsi gyvybės pilnu pasauliu, susižavėjęs klausėsi gyvenimo garsų. Man atrodė, kad jis iš naujo gimė. Tą dieną aš laikau tikrąja jo gimimo diena. Štai ką reiškia dvidešimt minus penki.

Piktas šuo

Su nerimu širdyje skaitau užrašą prie įėjimo: "Piktas šuo." Pašiurpęs atidarau tankaus, ūksmingo sodo vartelius ir sukaupiu visą savo vyriškumą, nes, supraskite patys, ne taip jau malonu po tokio įspėjimo žengti per slenkstį. Lauki, kad štai ant tavęs šoks kokia nors pabaisa. Na, ką ir kalbėti — blogas dalykas įsitaisyti sau tokius sargus.

Bet... vietoje įnirtingo, iššieptais nasrais vilkšunio, man iš priešais ne atbėga, o atrieda geraširdis padarėlis, vizgindamas nukirstos uodegos galeliu, trinasi man apie kojas, žiūri į mane maloniomis akimis: "Matai, koks aš geras, nedaryk blogo ir man."

—Ei! — sakau, aš jam ir paglostau jo minkštą nugarą. — Kas gi tave taip apšmeižė? Ir kam gi reikėjo tokį geruolį pavadinti plėšriu žvėrimi? Vargšeli, be pagrindo tave apkaltina.

Ir štai iš kažkur, sakytum iš po žemės, išdygsta žmogus — sodo savininkas. Aš dar nespėjau su juo pasisveikinti, nesuspėjau pasakyti, ko atėjau, kokių turiu reikalų, o šeimininkas klausia: kas čia mane šaukęs, ką aš jo sode veikiąs, ar nesikėsinąs į jo gerą. Esą, mano laimė, kad šuo jaunas, o tai jis, šeimininkas, būtų pasirūpinęs, kad jis, šuo, mane į skutus paleistų. Ir jeigu taip nenutiko, aš, nieko nelaukdamas, privaląs išsineštį

Gerasis gyvulėlis žiūri į įsisiautėjusį šeimininką ir staiga pradeda iš visų jėgų loti. Jis loja ne iš pykčio, o greičiau iš nuostabos: kuo, girdi, šeimininkas esate nepatenkintas? Juk aplinkui viskas taip puiku!

Kai išėjau iš to nevertingo kiemo, uždariau paskui save gražius vartelius, iš naujo perskaičiau užrašą "Piktas šuo" ir pagalvojau: "Katras gi tas piktas šuo?"

Į gelmes

Mėgstu geologus, jų polėkį pažinti žemės gelmes.

Vieną kartą tai pasakiau savo draugui geologui. Jis atidžiai pažvelgė į mane:

—Norėčiau paaiškinti, kad mes vis dar neprasiskverbiame iki tos vietos, kur gimsta žemės drebėjimai. Mums, geologams, — pridūrė jis nelinksmai, — šios gelmės vis dar tebėra paslaptis, kai tuo tarpu jums, rašytojams...

Aš nutraukiau jį:

—Rašytojų nejudink... Jūs, geologai, viską apskaičiuojate, išmatuojate; dar tik ruošdamiesi į paieškas, jūs jau žinote, kur ir kiek užtiksite to ar kito mineralo, rūdos ar cheminio elemento, o mes... ką mes žinome? Dažnai mes tikimės užtikti šviežią šaltinį, o atsimušame į surembėjusią, akmeninę sielą...

—Jeigu tave tokie netikėtumai gandina — menkas tu rašytojas. Tavo darbas neturi ribų, tu privalai prisikasti iki didžiųjų tiesų, tu privalai atskleisti puikiuosius žmoniškuosius jausmus, tu turi rašyti taip, kad ištirpdytum abejingumo ledą, demaskuotum abejingumą ir godumą, dykaduoniavimą, tą senąjį balastą, kuris daugelį metų mums velkasi iš paskos. Kam gi, jei ne jums, kovoti dėl naujo žmogaus?

Susijaudinęs klausiausi savojo draugo. Jis buvo teisus.

Be abejo, mes, rašytojai, būdami atsakingi už žmogų, privalome daryti viską, kad jis taptų geresnis, gražesnis ir stipresnis. Senasis balastas turi būti išmestas už mūsų komunistinio namo slenksčio.

Po septyniais užraktais

Besikalbėdamas su juo, išgirdau kažkokį skambesį. Apsidairiau, tačiau gatvė buvo tuščia.

—Kas tai?—nusistebėjau.

—Apie ką jūs?—paklausė mano pašnekovas. — Ar tik ne apie raktus, kurie dzinksi mano kišenėje?

Ir jis iš švarko gelmių ištraukė sunkų ryšulį raktų.

—Oho-ho! Kiek jūs jų turite? —Jūs kas—šaltkalvis?

—Kodėl? Tai mano raktai? — nuo manojo buto,— atsakė jis patenkintas.

—Nuo jūsų?

Jis pertraukė mane.

—Žinau, žinau, ko norite paklausti. Kam man tiek raktų—ar ne taip?

—Kaip tik—kam?

—Tučtuojau aš jums viską paaiškinsiu: įeinamosios durys užrakinamos trimis spynomis: angliška, automatinė ir patentuota prancūziška. Po to eina durys į abu kambarius ir virtuvę —dar trys spynos, dar trys raktai.

—Ar jūs užrakinate kiekvieną kambarį? Kam tai reikalinga?

—Koks jūs nesupratingas žmogus! Metas žinoti: namai nemėgsta atvirų durų. Pats patikimiausias sargas —spyna. Pats patikimiausias ir pats pigiausias.

Man pasidarė jo gaila.

—Ir jūs visados su savimi tampote tą kilogramą metalo? Tokią sunkenybę...

—Desėtkas raktų — ne tiek jau daug. Užtat širdis rami.

—Vargšas!

—Be reikalo jūs mane apgailestaujate. Aš mėgstu tvarką. Aš ir kambariuose viską užrakinėju. Knygų spintą reikia užrakinti — tai viena, — ir jis pradėjo užlenkti pirštus,— bufetas... Bufetas tiesiog blogybė laikyti atvirą—tai antra. Rašomasis stalas nemėgsta, jei jo neužrakini, o apie drabužių spintą ir kalbėti netenka...

—Nesuprantu, nuo ko gi jūs savo namuose užsirakinėjate?

—Nuo ko? — piktai paklausė jis ir patikėjo man savo paslaptį.—Štai nuo ko. Prašo manęs knygos—duočiau iš širdies, tik spinta užrakinta. Atėjo kas į svečius — aš arbatėlės su malonumu, bet šeimininkė išėjusi... su raktais.

Jis mirkčioja rausvomis akimis, čiulpia liežuvį ir kokčiai kikena.

—Štai taip reikia gyventi, štai taip...

Jis nuėjo.

Pasekiau jį akimis. Matyt, viskas pas tą pilietį užrakinta nuo žmonių: ir namas, ir širdis. Viskas po septyniais užraktais!

Vertė **J. Petronis**

KITAS KUNIGAS PRIEŠ DRAUDIMĄ VESTI

St. Petersburg, Fla.—Romos katalikų kunigas Edward J. Yunker 1965 metais atsižadėjo kunigystės, kad galėtų vesti. Dabar jis žada darbuotis judėjime už pašalinimą drausmės. Jis sako, kad vedę kunigai būtų laimingesni ir visuomenei naudingesni žmonės.

Iš šaunaus Pennsylvanijos angliakasių pikniko

Pikniką pravedė Mahanojaus ir Šenadorio miestų pažangiosios lietuvių organizacijos — rugpiūčio 21 d., Martishin Grove parke.

Rengėjai, pagal savo amžių, kaip vyrai, taip ir moterys, turėjo gerai prisispausti, kad atliktų tokį didelį ir atsakingą darbą. Jų drąsa, iniciatyva ir pasišventimas nugalėjo viską ir jų piknikas, visais atžvilgiais, buvo vienas iš našiausių ir pasekmingiausių pirmiau buvusių.

Diena pasitaikė ideališka. Saulės spinduliai visą dieną raičiojosi ir nebuvo per karšta, buvo normalė temperatūra.

Gamtos gražumas ir malonumas nuteikė gerai ne tik rengėjus, bet ir publiką.

Publika nesuvylė rengėjų ir ji nuo pat ryto, pradėjo rinktis. Viena mašina po kitos taip ir slinko link parko. Svečių ir viešnių suplaukė iš Filadelfijos, Gloucesterio, Magnolia (N. J.), Brooklyno, Baltimorės, Readingo, Sellersvillės, Eastono, Bethleham, Chesterio, Minersvillės, Scrantono, Pittstono, Šenadorio, Wilkes-Barre, Mahanoy City, Plymouth, Frackville, Shickshinny, Bridgeport ir Waterbury, Conn., Cleveland, Ohio ir kitų vietų.

Vardus visų svečių ir viešnių čia suminėt negalima, nes iš viso jų suplaukė 118 asmenų. Suvažiavo virš 40 automobilių.

Tai buvo gausus lietuvių pažangiečių susitikimas, kokio jie neturėjo per daugelį metų. Čia jie, prie valgio ir vaišinimosi, visą dieną, linksminosi ir džiaugėsi. Visų veidai nušvitę. Visi patenkinti.

Taip diena, prie pasikalbėjimų, gražiame miške, greitai bėgo. Svečiams įsisiūbavus ir palinksmėjus, apie 3 valandą įvyksta programa, kurią vedė draugas Naravas. Programa neužsitęsė ilgai, bet buvo graži ir naši. Pakalbėjo J. Lazauskas ir P. Venta, tai turistai, neseniai sugrįžę iš Tarybų Lietuvos. Jiedu, kadangi lankėsi antru kartu senoje tėvynėje, tai nustebo pamatę, kokį didelį progresą padarė Lietuvos liaudis visose gyvenimo srityse. Jiedu matė ir trūkumų, bet tai paeina ne nuo dirbančios liaudies, bet nuo tinginių ir nuo "smetonos" palūkanų, kurie bando savo "išmintingumu" pakenkti liaudies gyvenimui. Bet toks elementas jau šiandien nieko nereiškia, jis garuoja lyg tas kamparas.

Turistai kvietė ir kitiems lietuviams atlankyti seną tėvynę ir pamatyti savo akimis, kaip ten liaudis gražiai gyvena. Turistai perdavė nuo valstybės atstovų širdingus linkėjimus Amerikos lietuviams.

Pikniko klausovai šiltai sutiko turistų pranešimus. Pirmininkas pagarsino du prisiartinančius piknikus: pirmas piknikas įvyks rugsėjo 7 d. Sellersville, Pa., pas Ramanauskus, o antras — rugsėjo 18 dieną Pattenburg, N. J., pas Čiurlius.

Lillian Kavaliauskaitė pranešė, kad, kurie išgali, kiek kas gali paremti "Laisvę", tai ji priims nuo visų auką.

Visų nuostabai įvyksta netikėtumas. Pirmininkas pristato Julių Krasnicką iš Cleveland, Ohio, kad jis svečiams ką nors padainuotų.

Julius artistiškai sudainavo vieną lietuvišką dainelę, kuri giliai palietė jų širdį ir jausmus ir svečiai ilgai jam plojo.

Julius Krasnickas — tai lietuvių lakštingalėlis.

Pasibaigus programai, svečių nuotaika dar aukščiau pakilo. Visi vaišinosi ir linksminosi. Lietuviškos dainos skambėjo. Tai buvo džiaugsmo ir pasitenkinimo diena.

Reikia pasakyti, kad šiame piknike dalyvavo jaunų dienų aktyvistai, pilioriai darbininkiško ir kultūriško judėjimo. Taip diena, gražiame ir maloniame parke greit ir prabėgo, palikdama maloniausius susitikimų įspūdžius.

Valio, draugai ir draugės! Šis piknikas parodė, kad mūs ateitis ilga ir graži, kad lietuvių pažangiečių kovingumo ir pasišventimo dvasia gyvuos dar ilgai.

Prie surengimo šio taip garbingo pikniko prisidėjo su darbu Naravas ir jo žmona, Motuzas ir jo žmona, Žioba ir jo žmona, Aponikienė, Pikunienė, Čižauskas, Catherine Mincavage. Matėsi taip pat sukinėjantis prie darbo drauges Vilčinskienę ir Romikaitienę iš Readingo.

Gaspadinių—tai sunkiausias ir atsakomingiausias buvo darbas. Jos visą dieną dirbo, bėgiojo prie metalinės karštos krosnies, išprakaitavusios, gamindamos valgius ir patarnaudamos svečiams. Gerai, kad prie vietinių gaspadinių, visą laiką sukinėjosi Jennie Stanienė iš Baltimorės ir Antanina Zambusevičienė iš Readingo.

Dėkui visoms gaspadinėms už puikaus maisto pagaminimą ir gerą patarnavimą.

Bush palinksmino publiką rekorduota muzika ir gražiomis dainomis.

St. Rauduvė, iš Pittstono, nufotografavo dalį pikniko dalyvių ir sakė, kad ta publikos nuotrauka bus pasiųsta į Tarybų Lietuvą.

Angliakasių piknikas pažangiečių lietuvių tarpe paliko neišdildomus atsiminimus.

-:- -:- -:-

Dabar iš eilės įvyksta rugsėjo 4 dieną graži sueiga pas Ramanauskus, Sellersville, Pa. Čia vieta graži ir patogi, tai pasinaudokime draugų Ramanauskų širdingumu ir rūpestingumu ir padarykime Ramanauskams netikėtumą ir juos nustebinkim savo gausiu atsilankymu. Tai priklauso nuo mūs visų. Tai lengva padaryti, tik tam reikia gero noro ir pasišventimo.

Tai iki pasimatymo rugsėjo 4-tą dieną

J. A. Bekampis

Dėl S. Zavio "Diskusinio" rašto

Pilnai sutinku su "Laisvės" redakcijos prierašu prie S. Zavio straipsnio. Taipgi, mano manymu, dar tvirčiau redakcija pasisako šiuo klausimu rugpiūčio 23 d. editoriale.

Vienok, šiuo klausimu dar norisi tarti žodį kitą.

S. Zavis savo straipsnyje sako: "Aš visada manydavau, kad duok jiems (negrams) lygias sąlygas mokytis ir dirbti, ir jie savo gabumais proporcionaliai prilygs baltiesiems... Pasirodo, kad taip nėra."

O taip kaip tik ir yra, drauge Zavi. Zavis ima kaip šventą pasisakymą "vienos vidurinės mokyklos mokytojos." Ne viena ta mokytoja leidžia tokias kalbas prieš negrų vaikučius ir visus negrus, yra daug fašistuojančių bei šovinistinių tendencijų žmonių, tą patį sakančių.

Man labai patiko Niujorko gubernatoriaus Rockefellerio pasisakymas šiomis dienomis per televiziją. Jis kaip tik į tą klausimą atsakė, primindamas, kad, ar nebuvo tas pat kalbama apie visų tautinių mažumų žmones JAV, kaip tai, airius, lenkus, lietuvius, rusus, ir visus kitus, naujai atvykusiais į šią šalį?

Man dar visai jaunai būnant, atsirado negrų dirbtuvėje, kur dirbo daug mūsų miesto darbininkų, įskaitant ir mano tėvą. Jis, parėjęs iš darbo, mamytei pasakojo, kad paleido kas nors kalbas, būk negrai turį uodegas, ir baltieji mušasi vienas per kitą pamatyti nuogą negrą (o ten po darbo buvo galima paimti dušą).

Taigi, teigti, kad negrai protiškai neturi gabumų, neprilygsta baltiesiems, tiek pat turi logikos, kiek tas pasakymas, būk jie turį uodegas.

Paima vaikučius iš nuskriaustųjų sričių bei rajonų, kur jie neišsimiega kaip reikia, nepavalgo, neturi kitokių patogumų, kuriuos turi turtingesnių vaikai, ir "lygina." Aišku, ūmai atvedus juos į klasę, sumaišius su kitais, jie nebus "lygūs." Betgi, nebus "lygūs" ir baltieji, atvesti iš lūšnynų, — tą ypatingai turėtų gerai jausti ir suprasti S. Zavis, gyvendamas pietinėse valstijose.

Ieva

L. L. D. Šlovei

Gimusi vaizduotėj mūs brangių pirmūnų
Tu augti ir brėsti pradėjai,
Subūriai ne vieną mūsų tautos sūnų
Ir jiems apsišviesti padėjai.

Nors ne be sunkumų eiga progresavo,
Nes daug kas ir kliudimus darė,
Bet pasiryžimas užtvaras forsavo:
Veikimui duris atidarė.

Dėl to liaudžiai brangūs tavo įkūrėjai,
Kad veikė už gerą mūs brolių,
Jų pasiryžimą nesužlugdė vėjai
Artimi ir iš plačių tolių.

Jie matė, kad šviesą, kurią tu išduosi,
Daug paskleis spindulių didingų,
Kad žmonelius mūsų iš tamsos vaduosi
Eigoje poveikių teisingų.

Žinijos ugnelė gražiai įsikūrė
Ir ėmė iš tamsumos šviesti,
Ir minias mūs brolių ir sesių subūrė,
Kad pažangai kelią nutiesti.

Tai toji ugnelė ne tiktai rusėjo:
Dar liepsnų skaidrumu iškilo
Ir į liaudies protą žinojimą sėjo,
Kuris jiems tiesomis prabilo.

Budresni mūs broliai šviesą paregėjo,
Jos siekė nors juos ir tramdino...
Pastangos patamsio ant niekų nuėjo,
Kai liaudis teisybę pažino.

Sumenkintas žmogus, tamsos sužalotas,
Gelmėj melagysčių klajojo,
Jo takas į šviesą vis buvo užstotas—
Ačiū tau, jis kitaip galvojo.

Skaitydamas tavo ir knygas ir "Šviesą",
Jis daug sužinojo naujovės,
Galėjo atskirti ir melus ir tiesą
Dėl savo ir liaudies gerovės.

Toj pažiba proto tarp aukų tamsybės
Plitimą ugnelės palaikė,
Apgaulių visokių klestėja gausybės,
Žygiuotės pirmyn nesulaikė.

Kur apsišvietimo būna sutelkimas,
Jo melai negali uždengti,
Tad skriaudas sutinka vienodas likimas:
Jas vergai bando nusitrenkti.

Tai tu jiems atvėrei žinijos šaltinį:
Padėjai senieną nuplauti,
Slopinantį ilgai slogutį naktinį,
Galėjai su šaknim išrauti.

Tu daug dvasios peno dėl mūs esi davus
Per savo gyvavimo laiką,
O tuomi skriaudėjų pastangas užgavus
Atstumiant jų paskleistą tvaiką.

Mokei, kaip nuo burtų mums nusikratyti,
Užkrautų vergėjų klastingų,
Skriaudų nuolatinių tėkmę įmatyti
Ir ieškot išeičių teisingų.

* * *

Jau liaudis ne vieną pergalę laimėjo
Prieš piktą ir žiaurų engėją,
Nuo jos bendro smūgio daug jų nugarmėjo
Kenkimo pabaigą priėjo.

... šviesk mūs liaudį mielą savo spindu-
[lėliais:
Gyvuokie dar daug, daug metelių,
Mažiau mūs žemelė bus dengta šešėliais:
Ne tiek bus klaidingų takelių.

V. Žilvitis

Naujos knygos

Rusų kalba išleista V. Mykolaičio-Putino lyrikos knyga **"Būties valanda"** iliustruota dail. V. Valiaus lino raižiniais.

Išėjo J. Baltušio populiaraus romano **"Parduotos vasaros"** nauja laida.

Daugelį skaitytojų sudomins intriguojantis J. Dovydaičio romanas **"Skaudi šviesa"** apie netolimos praeities šviesuolį-inžinierių elektriką, svajojusį apie hidroelektrinės prie Nemuno statybą.

Apie Papilio valsčiaus liaudies gynėjų žygius ir buržuazinių nacionalistų nusikaltimus tose apylinkėse jaunimui pasakoja E. Uldukis ir V. Gailiūnas dokumentinėje apysakoje **"Su šautuvu ir plūgu"**.

Trečią kartą lietuvių kalba išleistas klasikinis tarybinės rusų literatūros veikalas—D. Furmanovo **"Čiapajevas"**.

M. Priležajevos apysakoje jaunimui **"Puškino valsas"** sprendžiami opūs meilės ir draugystės klausimai.

F. Vigdorovos apysakoje **"Mieloji gatvė"** skaitytojai vėl susitiks su jau pažįstamais herojais iš knygos **"Šeimos laimė"**.

Mažiesiems skaitytojams išleista lietuvių liaudies pasaka **"Kaip gaidelis pono dvarą griovė"** iš serijos "Seku, seku pasaką", S. Sacharnovo knygelė **"Gakas** ir **Burtikas dykaduonių šalyje"** ir V. Draugunskio apsakymų apie aštuonmetį berniuką Deniską rinkinys **"Mergaitė ant rutulio"**.

Šių dienų anglų rašytojas Alanas Silitou savo romane **"Durų raktas"** vaizduoja nūdienį Anglijos darbininkų ir bendradarbių gyvenimą, jauno darbininko Braino Sitono klajones ir prasmingo gyvenimo ieškojimus.

Rugiuose prie bedugnės"— tai įžymaus šių dienų amerikiečių rašytojo Dž. Selindžerio romanas apie dorą ir nuoširdų septyniolikmetį jaunuolį, jo moralinę krizę.

Ispanų rašytojo Chorchės Sempruno "Formentoro" premiją gavęs autobiografinis romanas **"Didžioji kelionė"** pasakoja apie katorgininko kančias lageryje ir grįžimą laisvėn.

Dabartinį švedų rašytoją Janą Miurdalį ypač domina opūs jaunimo gyvenimo klausimai, kuriuos jis gvildena savo romanuose **"Sunku būti jaunam"** ir **"Sugrįžimas."** Šie abu romanai lietuvių kalba išspausdinti knygoje **"Sunku būti jaunam"**.

Dailės mylėtojus nudžiugins 20 reprodukcijų aplankas **"Akvarelė"**, kuriame jie ras pastarojo dešimtmečio įvairaus amžiaus ir skirtingų braižų akvarelistų darbus.

Išėjo knyga **"Liudvikas Strolis"**. Menininko-keramiko kūrybinį kelią apžvelgia savo straipsnyje menotyrininkas St. Pinkus.

Aštuntoji **"Dailės knyga"** nagrinėja 1965 m. jubiliejines parodas. Knygoje išspausdinta daugiau kaip 70 dailininkų darbų reprodukcijų.

Muzikos mėgėjams ir atlikėjams išleista: įžymaus chorų dirigento N. Martinonio kūrinių ir harmonizuotų liaudies dainų rinktinė **"Tu, mano motinėle"**, A. Raudonikio dainos **"Oi, sakė bernelis", Rid-Rito"** ir B. Gorbulskio dvi dainos: **"Geltoni lapai"** ir **"Mūsų miestas."**

L. E.

Brockton, Mass.

Iš kelionės į "Laisvės" pikniką

Važiuojant į "Laisvės" pikniką, į Worcesterį, rugpiūčio 21 d., busas buvo perpildytas; trys keliautojai turėjome sėdėti ant krėslukų. Draugiškai, kaip viena šeima, nuvažiavome dainuodami ir taip pat parvažiavome dainuodami. Visi kelione patenkinti.

Šią vasarą turėjome tris tokius draugiškus išvažiavimus į piknikus — du į Worcesterį, o vieną į Laurenčių. Visi gerai pavyko.

Paskutinysis piknikas kaip tik buvo puikus — diena graži, saulėta, publikos daug — visi linksmi, smagūs. Dainų programa buvo pagirtina. Didelis kreditas priklauso Hartfordo Laisvės choro nariams ir mokytojai Wilma Hollis, taipgi ir Worcesterio dainininkams, duetistams, solistams ir mokytojui Jonui Dirveliui. Visų dainos buvo žavėjančios. Neprošalį būtų surengti tokius koncertus mažesnėse kolonijose — tikiu, būtų geros pasekmės.

Taipgi reikia pagirti "Laisvės" štabo dalyvius— Ievą ir Rojų Mizarus — už jų pasakytas kalbas.

Negalime pamiršti pikniko gaspadinių, M. Sukackienės ir visų kitų darbininkų. Taipgi pagirtinos moterys iš kolonijų, kurios reikmenų dovanojo ir išleido. Tai nelengvas darbas. Didelis ačiū visiems už atsilankymą į pikniką.

George Shimaitis

New Jersey valstijoje yra daugiau kaip trys milijonai piliečių, turėsiančių teisę balsuoti rugsėjo 13 d. pirminiuose balsavimuose (nominacijose).

San Francisco, Calif.

K. Mugianienės gimtadienio atžymėjimas

Rugp. 21 d. Santa Cruz. Karosų vasarnamyje įvyko puikus pokylis mūsų mielos Konstancijos (Connie) Mugianienės - Jasinskaitės 75-ojo gimtadienio atžymėjimas. Nepaisant atstumo, į garbingo amžiaus pokylį atvyko gražus skaičius jos draugų bei pažįstamų palinkėti jai dar ilgų metų ir geriausios sveikatos.

Mūsų mieloji draugė yra verta daugiau negu širdingų linkėjimų. Ji visą savo subrendusį gyvenimą paaukojo visuomeniniams reireikalams. Connie dar jaunutė mergaitė būdama ir gyvendama Lawrence, Mass., veikliai dalyvavo, dirbo su pažangiaisiais. Konstancija Jasinskaitė Bostono ir apylinkės lietuviams buvo plačiai žinoma ir mylima dėl jos veiklos ir malonaus, linksmo būdo bei charakterio.

Pasibaigus vaišėms, Konstancijos ilgų metų draugė Ksavera Karosienė tinkamai, gražiai apibūdino jubiliatės veiklą.

Mugianienės sesutė, Dorothy Machulis, buvo parūpinusi jos garbei puikų tortą su visais pagražinimais.

Tenka priminti, kad mūsų Konstancija ir šiandien yra veikli, gyva ir visų mylima. Jos išvaizda rodo ją esant 20 metų jaunesne. Na, būk sveika, mieloji Konstancija, ir gyvuok ilgai!..

—:—

Minėtame pokyly dalyvavo jaunavedžiai iš Mill Valley, Calif. Tai Petras ir Mildreda Williamsai. Petras Williams prieš pora savaičių atvyko į Kaliforniją iš Clevelando ir suėjo į santuoką su Mildreda Kastariene (Custer), kuri gyvena San Francisco kaimynystėje, puošnioje Mill Valley. Abu—Petras ir Mildreda — pilni malonumo žmonės. Linkėtina jaunavedžiams daug daug sėkmės ir viso gero jų naujame gyvenime.

Beje, abu jaunavedžiai žada greitai vykti atgal į Clevelandą. Sakė turi sutvarkyti tenaitinius likusius reikalus ir už poros mėnesių grįžti į Kaliforniją. Laimingos jiems kelionės! Lauksime sugrįžtant.

L—ma

Detroit, Mich.

Rugpiūčio 21 dieną įvyko LDS 21 kuopos draugiškas išvažiavimas pas draugus Terzus, Ida, Mich., apie 50 mylių tolumo nuo Detroito. Neperdaugiausia buvo kuopos narių suvažiavę. Mat, ryte pradėjo lyti ir, be abejonės, daugelį narių sulaikė nuo vykimo į tą mūsų draugišką išvažiavimą.

Draugai Terzai yra mūs kuopos nariai. Jie turi labai gražią rezidenciją. Vietos yra užtektinai pusėtinam žmonių būreliui. O draugai Terzai yra labai geri ir draugiški žmonės.

Visa kuopos valdyba buvo išvažiavime.

Kai kurie atsivežė maisto, bet daug buvo prirengta draugės Terzienės. Buvo labai skanūs pietūs, buvo ir minkštų ir stipresnių gėrimų, taipgi gardžios kavutės išsigerti. Žodžiu, visi buvome labai gerai pasitenkinę.

Į namus grįžtant, gavome pusėtinai lietaus. Bet parvykome laimingai.

Beje, išvažiavime iš jaunesnės kartos turėjome tik kuopos finansų sekretorę Lillian Gugas ir jos vyrą Walter Gugas.

Mūsų išvažiavimuose daugiasia darbuojasi moterys. (Ką vyrai darytume be jų?)

Štai ir šiame išvažiavime darbavosi kuopos vicepirmininkė Ona Daukienė kuopos nutarimų raštininkė N. Astrauskienė, taipgi finansų raštininkė Lillian Gugas, na, daug dirbo ir Ona Dočkus ir draugė Terzienė. Gal ir kitos kurios pagelbėjo, bet nepastebėjau.

Kuopos pirmininkas Jurgis Nausėda irgi gal kokiu nors darbu prisidėjo.

Rašant apie Jurgį Nausėdą, kuris yra stipriausias pažangiųjų Detroito organizacijų ramstis, reikia priminti, kad rugsėjo 10 dieną įvyksta jų — Jurgio ir Sofijos Nausėdų — auksinė vedybų sukaktis. Jų duktė ir sūnus tuo rūpinosi: užkvietimus išsiuntinėjo jų duktė Mrs. Lyben.

Linkiu draugams Nausėdams tvirtos sveikatos ir daug metų gyventi ir veikti, kaip veikė iki šiol!

Buvęs išvažiavime

("Laisvės" kolektyvas taip pat šia proga širdingai linki Jurgiui ir Sofijai Nausėdams viso geriausio! — Redakcija.)

Stoughton, Mass.

Stoughtono Moterų Apšvietos klubas šaukia susirinkimą ketvirtadienį, rugsėjo 8 d., Lietuvių salėje, 24 Morton St., 7:30 val. vakare.

Tai pirmas mitingas po atostogų. Turime daug reikalų—visos dalyvaukime.

Po šio susirinkimo, visi klubo mėnesiniai susirinkimai įvyks pirmą ketvirtadienį kiekvieno mėnesio, Lietuvių salėje, 7:30 v. vak.

Klubo Valdyba

Norwood, Mass.

Rugpiūčio 14 d. vietinė LLD 9 kuopa turėjo gražų pikniką M. Uždavinio sode. Tą dieną oras buvo labai gražus, tai žmonių į parengimą suvažiavo daug. Be vietinės Norwoodo publikos buvo ir iš kitų kolonijų: Brocktono, Bostono, Haverhillio ir kitų mažesnių miestelių.

Šis mūsų piknikas buvo nepaprastas tuo, kad jame dalyvavo net 7 turistai, kurie šią vasarą atlankė savo gimtąjį kraštą Tarybų Lietuvą ir kitų valstybių žymesnius miestus: tai J. B. ir Y. Niaurai, A. Babilienė, M. Uždavinis, V. Žilaitis, A. Vasiliauskienė ir R. Zaluba.

Visi turistai pasakojo savo įspūdžius iš kelionės ir ką matė savo gimtojoje tėvų žemėje Tarybų Lietuvoje. Jie pasakojo, kad šiandien Lietuvoje mūsų broliai ir sesės daug geriau gyvena negu pirmakariniais laikais. Šiandien jie geriau maitinasi, gražiau apsirengę, geresniuose namuose gyvena, su elektros šviesa. Visiems veltui medikalinė pagalba. Mokslas visiems prieinamas. Seni žmonės gauna pensijas. O buržuaziniais laikais to visai neturėjo.

Tokie pranešimai apie mūsų seną tėvynę Tarybų Lietuvą "vaduotojams" ir melo skleidėjams apie mūsų gimtąjį kraštą daro didžiausią nesmagumą.

Šis parengimas, galima sakyti, visais atžvilgiais buvo sekmingas.

Tenka didelis ačiū gaspadinėms už paruošimą skanių valgių ir patarnavimą prie stalų. Jomis buvo K. Barčienė, N. Grybienė, M. Davidonienė.

Taipgi ačiū Y. Niaurienei už pasidarbavimą, O. Trakimavičienei ir B. Sarapienei už skanius pyragus.

Vyrai dirbo: M. Uždavinis, L. Trakimavičius ir J. B. Niaura. Nors jie netrokšta tos garbės, bet ir jiems tenka pasakyti ačiū už jų gražų patarnavimą pietų laiku.

M. Uždavinis

PRANAŠAUJA EKONOMIJOS STABILIZACIJĄ

Washingtonas. — Jungtinių Valstijų Komercijos sekretoriaus pavaduotojas William H. Shaw kalbėjo American Statistical Association susirinkime Los Angeles. Jis sakė, kad numatoma, jog ateinančiais metais ekonomija stabilizuosis, gal pasuks vingį žemiau dabartinio lygio. Sykiu mažėsianti infliacija, bet didelių nuopolių nebūsią.

Philadelphia, Pa.

Prašau priimti šį pakvietimą į A. ir B. Ramanauskų rengiamą paminėjimą d. Ramanauskienės brolio Kačiulio mirties rugsėjo 4 jų ūkio gražiame sodelyje.

Esate kviečiami atvažiuoti skaitlingai. Jei rengiasi gerai pavaišinti skaniais užkandžiais. Kurie jau esate ten buvę jų pirmesniuose pobūviuose gerai žinote jų vaišingumą, nereikia aiškinti, o ir pirmą kartą atvykę būsite gražiai priimti ir gerai pavaišinti. Jie laukia skaitlingo pulko svečių.

KELRODIS: Iš Philadelphijos pasiekus 309 kelią, pervažiavus Sellersville, Pa., miestuką, ant kalno bus numeris 563, suks į kairę West, pavažiavę apie porą mylių rasite keliuką Lonely Road po kaire ir čia jau bus Ramanauskų ūkis.

Iki smagaus, draugiško pasimatymo!

—:—

Iš gražios sueigos

Shenandoah,Mahanoy City piknikas rugp. 21 d. gražiai pavyko. Philadelphiečiai, susitikę pas dd. Ramanauskus Sellersvillėj, iš ten išvažiavom 3 pilnos automašinos. Kelias kuogeriausias. Vaizdai pakeliais kalnai ir miškai, negalima atsigrožėti.

Pasiekę Martishin Grove draugų radom dar nedaug. Atvyksta daugiau draugų, visiems smagu, linksma, kad turime progą susitikti su senais pažįstamais ir įsigyjame naujų pažinčių. Smagu pasikalbėti apie įvairius šių dienų gyvenimo įvykius. Diena prabėgo taip greit, kaip viena valanda. Jau ir prievakaris 5 val., reikia grįžti į namučius, nors gaila skirtis, norisi dar valandėlę pabūti ir su draugais pasidžiaugti gamtos gražia vieta.

Ačiū draugmas už suruošimą pikniko. Iki kito pasimatymo!

P. Walantienė

Bogota. — Colombijos Liberalų partijos visašališkame vadovų susirinkime pasiūlyta įvesti visoje šalyje šeimos planavimo sistemą. Krikščioniškoje Colombijoje tas skaitoma drąsiu užmoju. Pasiūlyta ir kitokių reformų.

Suez kanalu per pusmetį perplaukė 10,756 laivai, pajamų davė $110,489,000.

PHILADELPHIA & VICINITY

Help Wanted Female

NURSES RN, all shifts. Top pay, excellent fringe benefits. Write **Mrs. Garner,** stating training and experience. ST. HELEN'S HOSPITAL, 9542 East Artesia Blvd., Bell Flower, California. (59-68)

STENOGRAPHER

Expd. Able to take shorthand. Use elec. typewriter & IBM transcriber. Knowledge general office routine. NE. plant loc. CROWN PRODUCTS, 2121 Wheatsheaf lane. PI 414452. (62-68)

EXPERIENCED Licensed Masseur Manager, full time, year round employment. Excellent Health Club facilities, ideal working conditions, salary plus tips. Fringe benefits. Syracuse, N. Y., Jewish Community Center, write Sam Cohen, Physical Education Director, 2223 East Genese Street, Syracuse, New York. (66-68)

HAIRDRESSER
Expd. full time.
Top salary, plus commission
Greater N.E. HEAD HUNTER COIFFURES
NE 7-9918. (67-72)

Help Wanted Male

MACHINISTS
Experienced on Bridgeport & Cin'n milling mach., and W & S Lathe.
Also needed
BENCH HAND
Good starting salary, merit increases. Excellent future, full or part time. Mr. Turner.
CE 2-6700. (60-69)

PLATER
TO TAKE CARE OF NICKEL BARREL PLATING
High pay-life time opportunity
ALL BENEFITS
Call 914 856-5156 or
write to:
A & W PRODUCTS CO. INC.
Gardner At Port Jervis, N. Y. (66-68)

MECHANIC on International fleet, gas and diesel, mostly preventative maintenance. State inspec. Full time, steady employ. Blue Cross, Blue Shield, insurance, holiday and vacation pay. Apply Victory, 4100 Poplar Street. (64-69)

ELECTRICIANS
Required for work on machine tools and panel wiring. Permanent positions with material handling equipment manufacturer. Excellent company benefits. Apply in person.
AMERICAN MONORAIL CO.
1111 E. 200th St.,
216-486-5000
Between Euclid and St. Clair Ave. Public transportation via CTS bus to and from Windermere Station. An Equal opportunity employer. (64-72)

TOOL ROOM Attendant will consider retired machinist, with band saw blade welding exp. Call:
Mr. John Bello
DI 3-1000, Warrington, Pa. (66-70)

MECHANIC
For maintenance staff of large modern industrial laundry. Laundry exp. pref. but not necessary. Apply
ARROW UNIFORM SERVICE
5110 Woodland Ave. (67-69)

ELECTRICIANS
Experienced. Wanted for Coatsville and King of Prussia areas.
$5.39 per hour.
Call 215-272-3223.
After 6 PM: 215-272-4239 (67-72)

PRANEŠIMAI

SO. BOSTON, MASS.

L.A.P. Kliubo ir LLD 2-os kuopos susirinkimai įvyks rugsėjo 3-čią dieną, kaip 5 val. popiet, 318 West Broadway.

Yra svarbių reikalų aptarti. Po vasaros vakacijų turėsime išsirinkti finansų sekretorę dėl L.D.L. 2-ros kuopos, nes mūsų gabi veikėja Marytė Kvetkas išsikelia gyventi į Floridą.

S. Rainard

(66-67)

BROCKTON, MASS.

Rudeninis piknikas po pastoge Sekmadienį, Rugsėjo 4 September
Prieš Labor Day
Liet. Taut. Namo Salėje
668 N. Main St., Montello
Pradžia 1-mą val. dieną (1 P. M.)
Durys atdaros nuo 12:30 val.

Įėjimas su laimėjimu 50 centų.

Bus muzika, dainos, Montello Vyrų Dailės Grupė, vadovyb. Alb. Potsus, ir accordion solo, Wayne Andutis ir Orintienės anūkas. Bus visokių namie gamintų valgių ir šiltų-šaltų gėrimų.

— — —

MONTELLO, MASS.

Mūsų draugijų susirinkimai: LDS 67 kp. mėnesinis susirinkimas rugsėjo (Sept.) 1 d. 7 val. vakare.

Liet. Taut. Namo draugovės rugsėjo 6, 7 val. vakare, Liet. Taut. Namo kambariuose, 8 Vine St.

Šv. Roko pašelp. draugystės susirinkimas rugsėjo 7-tą, Liet. Piliečių Klubo salėje, 628 Ames St., 7 v. v.,

LLD 6 kp. susirinkimas **nukeltas** iki rugsėjo 12-tos, Liet. Taut. Namo kambariuose. (66-68)

WORCESTER, MASS.

TRADICINĖ DVIEJŲ DIENŲ ŠVENTĖ

Lietuvos Sūnų ir Dukterų Brolišką Draugija per daug metų Darbo Dienoj rengia savo metinius vasarnamyje parengimus. Tad ir šį metą Olympia parke, rugsėjo (September) 4-tą ir 5-tą įvyks stambūs parengimai su dainomis, šokiais, pietais ir laimėjimais stambių dovanų. Sekmadienį Sept. 4, įvyks pietai 1-mą valandą ir graži dainų programa. Pirmadienį, Sept. 5-tą — šokiai, vaišės ir laimėjimai. 7-nios piniginės dovanos $100 vertės.

Kviečiame vietos ir apielinkių lietuvius skaitlingai dalyvauti. Nuoširdus svetingumas bus teiktas visiems. (67-68)

Brockton, Mass.

RUDENINIS PIKNIKAS

Po pastoge

Rengia L.L.D. 6-ta Kuopa, Moterų Apšvietos Klubas

Įvyks Sekmadienį prieš Labor Day

Rugsėjo 4 September

Pradžia 1-mą val. dieną (1 P. M.)

LIET. TAUT. NAMO VIRŠUTINĖJ SALĖJ
668 N. Main St., Montello, Mass.

Įėjimas su dovanomis 50c

Puiki Meninė Programa:

Dainuos Montello Vyrų Dailės Grupė
Vadovaujama Alb. Potsus

Accordion solus gros **Wayne Andrutis** ir P. Orintienės anūkas, taipgi bus ir kita muzika.

BUS GERŲ NAMŲ GAMINIMO VALGIŲ

Kviečia visus atsilankyti.

Rengimo Komisija

Sellersville, Pa..

BRONĖ IR ANTANAS RAMANAUSKAI

nuoširdžiai kviečia visus papietauti ant jų ūkio

Sellersville, Pa.

Sekmad., Rugsėjo 4 September

Pietų pradžia 1-mą val. dieną

Puiki vieta, atvirame ore, linksmas laiko praleidimas.

A. Bimba

Niujorkas gali didžiuotis Wall strytu, o Vilnius -- Lenino prospektu

Žinau, jog ši antraštė yra keista, gal net juokinga. Kągi bendro tos dvi gatvės skirtinguose pasaulio kampuose galėtų turėti? Bet prašau...

Kuo gi mūsų New Yorko Wall Strytas taip išgarsėjęs —išgarsėjęs ne tik visoje Amerikoje, bet ir visame pasaulyje? Ogi tuo, kad čia, vienoje siaurutėje ir palyginti labai trumpoje gatvėje mes randame kapitalizmo širdį — stambiausius bankus, baisiausia finansinio kapitalo koncentraciją ir centralizaciją. Tai brangiausia, doleriais sveriant, gatvė visame pasaulyje. Joje kiekviena žemės pėda verta milijonus dolerių. Visi žinome, kad iš čia, kad iš šio mūsų New Yorko Wall Stryto išplaukia visa viso pasaulio finansinė ir ekonominė vadovybė, kad pagal mūsų Wall Stryto muziką šoka mūsų Washingtonas ir visos viso kapitalistinio pasaulio valdžios. Tai nėra jokia paslaptis. Tiktai tuo mūsų Wall Strytas ir tėra garsus ir galingas!

Tikėsite ar ne, bet šios "keistos" mintys apie Wall Strytą mano galvoje gimė man "bežioplinėjant" Vilniuje Lenino Prospektu. Einu, dairausi ir žiūrinėju į ant įvairių pastatų užrašus. Jeigu New Yorkas giriasi ir didžiuojasi savo Wall Strytu, tai juk šimtą kartų daugiau teisės turi, manau sau, Vilnius didžuotis savo Lenino Prospektu. Ne todėl, žinoma, kad jis turėtų tiek ar daugiau bankų, nes jis, pastebėjau, teturi tik vieną banką. Bet todėl, kad jis yra turtingas daug brangesnėmis vertybėmis. Lenino Prospektas irgi trumpas ir neplatus, bet nežinau ir abejoju, ar visame pasaulyje vienoje tokio ilgio ir pločio gatvėje sukoncentruota tokia daugybė tokio visuomeninio pobūdžio įstaigų.

Aš tik suminėsiu jų dauguma, o jūs patys spręskite. Štai:

Vaikų Biblioteka

Lietuvos Mokslų Akademija

Lietuvos Mokslų Akademijos Ekonomikos Institutas

Lietuvos Komunistų Partijos Centro Komitetas

Lietuvos Lenino Komunistinė Jaunimo Sąjunga

Knygynas (didžiulė knygų parduotuvė)

Vilniaus Viešbutis

Knygynas "Draugystė"

Vaistinė

"Komjaunimo Tiesa"

"Lietuvos Pionierius"

Partijos Istorijos Institutas.

Prekybininkų Profsąjungos Respublikinis Komitetas.

Kooperatininkų Žurnalas "Kooperatininkas"

Sveikatos Apsaugos Ministerija

Valstybinio Plano Komisija

Žemės Ūkio Ministerija

Žinių agentūra "Elta"

Centrinės Statistikos Valdyba

Partijos Vilniaus Miesto Komitetas

Pirmos Tarybinės Ligoninės Poliklinika

Valstybinė Lietuvos Prokuratūra

Raudonojo Kryžiaus Centro Komitetas

Miškų Ūkio ir Miškų Pramonės Ministerija

Lietuvos Respublikinė Biblioteka

Miesto Vykdomojo Komiteto Biblioteka

Dar pridėkime Stadijoną, Černiachovskio Aikštę ir visame pasaulyje gražiausią Lenino Aikštę.

O gal dar svarbiau, pridėkime buvusią Katedrą, o dabar Paveikslų Galeriją, beveik nuo kurios aukštų baltų kolonų Lenino Prospektas prasideda.

Oh, ta Paveikslų Galerija! Man bevaikštinėjant Lenino Prospektu ir užsirašinėjant įstaigų pavadinimus, nė nepajutau, kaip gatvė pasibaigė ir prieš mano akis ioms neįprastos architektūros naujai baltai nudažytas prieš dvidešimt metų matytas tik iš lauko (nes buvo uždarytas), didelis, gražus pastatas. Visiškai iš anksto neplanavus ir negalvojus, nežinau nė kokių minčių bei jausmų traukiamas, tiesiai pro aukštų kolonų tarpą įžygiavau į vidu. Tiesa, važiuodamas į Lietuva galvojau, jog būtinai, būtinai reikės pamatyti šį garsų didelių meninių turtų muziejų, bet ne tuojau, ne dabar, ne šiandien...

Tačiau štai aš jau čionai. Tik pradėjau dairytis į ant sienų kabančius tapybos šedevrus, šalia manes atsiranda labai gražiai nuaugusi vidutinio ūgio grakšti skaistaveidė moteriškaitė ir persistato, kad ji čia darbuojasi, kad ji yra palydovė ("gidas") ir norėtų man padėti susipažinti su šios galerijos meno turtais. Kur gi tu čia nenorėsi! "Širdingai ačiū", sakau, "mano pavarde..." Nespėjus man ją ištarti, ji pertraukia: "Taip mes spėjome, nes matėme "Tiesoje" jūsų nuotrauką". Aš, žinoma, truputį "pasipūčiau".

Na, ir mudu pradedame maršrutą. Tuojau prie mūsų prisideda daugiau žmonių. Mes žiūrinėjome, ties kai kuriais paveikslais sustojome, ji tokia gražia, tyra lietuvių kalba mums beveik kiekvieną piešinį paaiškina. Dar daugiau: ji nusiveda mus į gilią rusį ir parodo kai kurių kadaise buvusių Lietuvos ir Lenkijos didžiūnų karstus. Negalite įsivaizduoti, kaip gražiai ir linksmai šita neparasta draugiška paslauga mane nuteikė! Išsiimu iš kišenės su Literatūros Draugijos užrašu "ballpoint" plunksną ir sakau: "Štai jums nors mažytė atminčiai dovanėlė. Būk tokia gerutė, parašyk man savo vardą ir pavardę." "Su mielu noru", ji atsako. Paima ji storoką leidini, pavadinta "Dailės paroda", paverčia geroka skaičių puslapių ir sako: "Štai čia mano kūryba, tai ir pasirašysiu". Išėjes iš muziejaus, atsiverčiu leidinį ir skaitau:

"Maloniam susitikimui prisiminti. Čieškaitė-Bredikienė Laima, 1966. VIII. 19."

Pasirodo, kad čia man tokią puikią paslaugą padarė įžymi dailininkė. Širdingas jai ačiū!

Ištraukė kandidatūrą

Rugpiūčio 25 d., Franklin D. Roosevelt, Jr., kandidatas į nominacijas Demokratų partijos Niujorko gubernatoriaus vietai, sušaukė konferenciją savo pasekėjų ir reporterių ir pranešė, kad nebekandidatuosiąs demokratų partijos sąraše.

Rooseveltas pasakė, kad jam nepatinka Frank D. O'Connor'io nominacijos būdas, nes esą, jį nominavę partijos "bosai." Jis taip pat pasisakė prieš Rockefellerį, sakydamas, kad šis nominavęs pats save ir kandidatuojąs kaip "one-man" (vieno žmogaus) partija.

Atrodo, kad šis Roosevelto žygis tik pastiprinti gali O'Connerio kandidatūrą, jei bent Rooseveltą nominuotų liberalų partija. O tai, atrodo galimas dalykas, nors kol kas nei liberalų partijos vadai, nei Rooseveltas dar nieko tuo reikalu nepasisakė.

AREŠTAVO ĮTARTA NARKOTIKŲ AGENTĄ

New Yorke suimtas Allan Sugerman, 28 m., nužiūrėtas narkotikų skleidimo agentas. Skelbiama, kad suėmimo metu pas jį rado indą su narkotikais 140.000 dolerių sumai. Nuodus skleidęs Greenwich Village rajone.

Suimtasis sakėsi esąs Melbourne universiteto Australijoje profesorius.

Sirijoje pradėjo masiškai skiepyti gyventojus apsaugai nuo choleros.

Kokių esama žmonių

Visokie "veiksniai" dabar išsižioję laksto ir ragina piliečius siųsti kongresmanams ir senatoriams laiškus, remiančius jų peršamas rezoliucijas, smerkiančias bei niekinančias Tarybų Lietuvą. Dabar matome pranciškonų "Darbininke," kad M. Šalinskienė, kurios laidojimo įstaiga dažnai naudojasi ir pažangiečiai, irgi pasiuntė tokį Lietuvą niekinantį laišką. Ten skaitome:

"Marytė Šalinskienė,"

'Darbininko' skaitytoja Woodhavene, parašė laišką N. Y. senatoriui Robert F. Kennedy rezoliucijų Senate pravedimo reikalu. Atsakydamas senatorius pažadėjo savo pritarimą ir pagalbą."

Šį faktą verta pažangiečiams įsitėmyti!

Pažangietis

VAŽIUOTĖS PAJAMOS PAKILO SU FĖRU

New Yorko Transit Authority pareigūnai džiaugiasi, kad pakėlus fėrą pakilo ir bendroji pajamų suma. Paviršutiniai imant, sprendžia, kad fėro pakėlimas per metus atneš 75 milijonus priedinių pajamų.

Subways fėras buvo pakeltas liepos 5 d., o 74 busų linijų—liepos 24 d.

Po pakėlimo fėro sumažėjo skaičius važiuotojų. Bet Authority pirmininkas O'Grady sako, kad iš trumpo vidurvasario laikotarpio davinių dar negalima išvadų daryti.

Atsiminimai apie Joną Perkūną

Pirmą kartą J. Perkūną sutikau 1914 m. Brukline LSS 19 kuopos mitinge, kur jis sakė prakalbą. Kartu grįžome link namų. Mūs pokalbis buvo apie Lietuvių Socialistų Sąjungą ir jos narių užduotis. J. Perkūnas buvo didelis gimdymo kontrolės propaguotojas. Kiek prisimenu, tuo laiku visi vadovaujantieji visuomeninkai buvo griežtai nusistatę prieš gimdymą (Argi? — **Redakcija**). Perkūnas aiškino, kad žmogui nuo pat užgimimo tenka pernešti daugelį visokių sunkumų-nelaimių, tai kam gimdyti?

Dažnesnis mūsų susitikimas buvo 1921-22 m., kuomet jis jau iš savo kuklaus kambarėlio toliau nepajėgė išeiti. Gyveno jis iš savo kuklių santaupų. Nuo asmeninių dovanų jis griežtai atsisakydavo. Neapkentė pareikštos jam simpatijos. Kartą pasakojo, kaip namo gyventojai, matant jį sunkiai kopiantį laiptais, sakydavo: "Būk atsargus." "Aš pats tai žinau, simpatija nieko nepadeda," atsakydavo jis.

Dažnai aplankė ligoni Adelė Rainienė taip pat. Restorane užsakydavom jam pietus. Nuėjus sekamą kartą, jis barė "už padarytas išlaidas" ir liepė daugiau to nedaryti.

J. Perkūnas stropiai saugojo "savo turtą": keleta brošiūrų, knygu, viršutinį apsiaustą ir avimus batus. Surašytame dokumente pažymėjo, kad jam mirus viskas būtų parduota ir pinigai atiduoti LSS reikalams.

Kartą L. Prūseika rado J. Perkūna atgulusį mirti. Pasibaigė jo santaupos. Prūseika davė jam kiek laikinos pagalbos ir per "Laisvę" atsikreipė į LSS ir LLD kuopas, kad padėtų draugui nelaimėje.

Po trumpo laiko suplaukė daugiau kaip $600.

Darant namui remontą, J. Perkūnas turėjo iš ten išsikelti. Kokia tai geraširdė moteris Brukline davė jam kambari ir jį prižiūrėjo iki ligonis tapo visišku invalidu. Tuomet jis buvo paimtas į miesto vargšams paskirta ligoninę — Welfare Island, kur ir užbaigė savo sunkaus gyvenimo kelionę.

K. Petrikienė

MONROE, N. Y.

PROGA DARBO DIENOS SAVAITGALIO

ARROW PARKE

PUIKI PROGRAMA

įvyks

Penktad., Rugs. 2,— Filma

Šeštad. Rugs. 3,— Šokiai

Sekmad., Rugs. 4, Koncertas

Koncerto programą atliks **"GLINKA"** iš Garfield, N.J.

Rusų šokikai—dirigentas AL KOZIK

Po koncerto šokiai prie AL PARKS muzikos

Kviečiame visus.

Pranešimas

LDS 13-tos KUOPOS NARIAMS

Susirinkimas įvyks rugsėjo 7 d., 7:30 val., Laisvės salėje. Turime išrinkti prot. raštininką. Taipgi bus išduotas raportas iš Seimo. Galėsite ir duokles užsimokėti.

Fin. Sekr.

(67-68)

Lankėsi J. Bernotas-- jau gerokai pasveikęs!

Praėjusį ketvirtadienį "Laisvės" leidykloje lankėsi brooklynietis Jurgis Bernotas, kuriam neseniai buvo padarytos net trys operacijos. Pati didžiausioji — ant tulžies.

"Laisvėje" jau buvo rašyta, kad Jurgis Bernotas buvo Flower ligoninėje, Fifth Ave., Manhattane. Ten išgulėjo net penkias savaites. Per kokias dvi savaites gydytojai tik tyrinėjo, ar jis operavimą atlaikys. Atlaikė!

—Kaip dabar, draugas Jurgi, jautiesi? — klausiame.

—Daug geriau!—atsako. Gydytojai patarė pavaikščioti, bet kol kas nieko sunkaus fizinio nedaryti, nieko nekilnoti. Daresu silpnas.

—Atrodo, gerokai svorio numetei?

—Taip, truputį numečiau.

Jurgis — senas lietuvių veikėjas. išuo metu, be kitko, jis yra LDS 1-osios kuopos iždininkas.

Kai priminiau, kad apie jo sveikatos stovį mes parašysime laikrašty, tai Jurgis prašė, kad kartu, **jo vardu padėkavotume visiems, kurie jį ligoninėje lankė, kurie prisiuntė jam atvirukus bei laiškučius su linkėjimais greit pasveikti** (tokių laiškų gavo nuo draugų net ir iš kitų valstijų).

Na, tegu Jurgis tvirtėja!

LDS Narys

UŽKREČIANTI TARNYBA

New Yorko pastatų kontrolės pareigūnams pasiskundė iš kito miesto atvykęs asmuo, kad dėl diskriminacijos jam neišnuomoja buto. Norėdami patikrinti, jie tą patį asmenį pasiuntė pas įtartą namo savininką kaip inspektorių.

Buto ieškančiajam prisistačius inspektoriumi, namo savininkas jį nusivedė į sklepą, pagarbiai pasveikino, o iš sveikintojo delno inspektoriaus delnan pasviro dvidešimkė.

Įstaiga jam butą gavo, bet visas dalykas išėjo įstaigai labai iškaštingai. Pamatęs būdą lengvai gauti pinigų, "inspektorius" pradėjo uoliai sekioti namų savininkus, o pinigus sau į kišenę dėti. Jį areštavo.

BEATTLES GALI IR RIMTAI KALBĖTI

Beattles yra išgarsinti (komerciniais sumetimais) kaip meilučkių dainuškų dainorėliai. Jų pasirinktos dainos ir perstatymas jaudinąs mergšes iki apalpimo. O betgi jie beturį ir galvą! Kai reporteriai juos paklausė apie Vietnamo karą, jaunuoliai unisonu atsakė: "Mes nemėgstame karo, karas yra neteisingas."

Beattles koncertas įvyko Shea stadiume. Laike jų čia buvimo viešbuti saugojo būrys policijos, kad masės jais susižavėjusių jaunuolių iš meilės jų nenuspaustų.

Fairbanks.— Karštas vėjuotas oras varo miškų gaisrą Alaskos gilumon. Niokoja 152,000 akrų plotą.

Majoras prašė skirti miestui pinigų

Majoras Lindsay buvo nuvykęs į Jungtinių Valstijų Senato komisijos posėdį. Komisija svarsto, kam duoti, o kam neduoti pinigų iš visos šalies gyventojų taksais sudėtų fondų.

Lindsay sakė, jog artimoje ateityje New Yorko miestas turi gauti 50 bilijonų, jei norima padaryti New Yorką "gyventinu ir įspūdingu."

Senatorius Robert Kennedy sakė, jog tai "neįmanoma."

New Yorko mieste surenkami kalnai pinigų visokiausiais taksais, bet kai prisieina iš tų pinigų gauti dalelytę miesto reikalams, visuomet kyla politinė "vaina."

Tūkstančiai klausėsi koncertų parkuose

New Yorko Filharmoniškas orkestras vidurvasariu įvykdė 12 nemokamų koncertų parkuose. Koncertų klausėsi apie 396 tūkstančiai publikos. Sakoma, kad koncertų lankytojai daugėja.

Orkestro vadovai jau daro planus ateinančios vasaros koncertams.

Spring Valley, N. Y. — Apie 6 v. ryto policija pamatė keturpėsčia ropojant 2 m. mergytę. Matyt, kojytės ant kieto kelio paskaudo, tai ji leidosi visomis keturiomis. Policija ja pasiėmė pas save iki išmiegoję tėvai apsižiūrėjo likę be dukters ir kreipėsi į policiją pagalbos.

Mergytė buvo sustabdyta jau už 2 mylių nuo namų.

Miestiniuose busuose priims ir tokenus

New Yorko Transit Authority ir Transport Workers unija susitarė miestiniuose busuose fėrą priimti ir tokenais. Kai kur jau buvo taip mokama, dabar prisideda 74 linijos.

Mieste dar yra nemažai privatiškų kompanijų operuojamų autobusų linijų. Jų keleiviai tebemoka pinigais.

Jersey City. — St. Patrick vienuolynan kas nors paskambino, kad ten padėta bomba. Vienuolės ant laiptų rado dėželę, tikrai ne tuščią — joje buvo apie 4 mėnesių mergytė.

Naujasis Kenijos įstatymas šalyje gyvenantiems užsieniečiams leidžia pasirinkti: arba priimti Kenijos pilietybę, arba netekti teisės gyventi Kenijoje.

Statybos vis dar nepilnai veikia

New Yorko statybos dirbančių plumberių reikalavimai iki šiol tebebuvo nepatenkinti. Dėl to kai kurie darbai negalėjo būti normaliai tęsiami.

Sutrukdytos statybos įkainuojamos 250 milijonų dolerių. Be kitų, darbas sustojęs statyboje 13-os naujų mokyklų ir 17-os pertaisomų senų.

Unijistų svarbiausias reikalavimas yra samdyti per uniją. Unija sako, kad apie pusę visų mieste plumberių yra bedarbių eilėse ir tik per uniją galima padėtį kiek pagerinti. Derybos liečia 900 kompanijų ir 6,000 unijistų.

Motiejus Klimas po operacijos Bostone

Niūdžerziečio Motiejaus Klimo duktė Emily laišku praneša, kad jos tėvas buvo Bostono ligoninėje operuotas praėjusį penktadienį, rugpiūčio 19. Ji buvo ten šeštadienį, sekmadienį ir pirmadienį.

Atsižvelgiant į penkių valandų operaciją ir 11 puskvorčių kraujo suleidimą, Emily rašo, ligonis atrodo gerai, bet, ji priduria, jam teks mažiausiai 3 savaites išgulėti ant nugaros.

Gerai būtų, kad gerajam "Laisvės" draugui pažįstamieji parašytu po atviruką jam ūpą pakelti. O jį pažįstantieji bostoniečiai gali jį ir asmeniškai aplankyti.

Adresas:
Matthew Klimas
Room 923
Baker Memorial
Mass. General Hospital
Boston, Mass. 02114

Lankymo valandos—nuo 1 popiet iki 8 vakare.

Laisviečiai nekantriai lauksime gerų pranešimų apie drg. Klimo sveikimą.

Juozas Cedronas perkeltas iš Parsons ligoninės i Clearview Nursing Home, 157-15 — 19th Ave., Whitestone, L. I., iki kiek sustiprės. Pas jį nuvažiuoti geriausiai Francis Lewis Bulvaru.

Sulaukęs 99 metų mirė pulkininkas Lewis Stone Sorley, buvęs antras seniausias militarinės West Point akademijos auklėtinis. Seniausias, Glasgow, 100 metų, tebėgyvena El Paso, Texas.

Vilnius. Šiemet Lietuvą aplankė Australijos Komunistų partijos pirmininkas Ričardas Diksonas ir laikraščio "Tribune" redaktorius Aleck Robertsonas.

Anglų-Lietuvių Kalbų

ŽODYNAS

Išleistas 1961 metais Lietuvoje

Angliški žodžiai lietuviškai išdėstomi bei išaiškinami

511 Puslapių — Kaina $3.50

Gaunamas "Laisvės" knygyne

Užsisakydami kartu prisiųskite ir mokestį. Pinigų perlaidas (money orderius) ar čekius rašykite:

"LAISVĖ"

102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y., 11417